

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 106. szám
1940. május 14., kedd

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Nyugaton a helyzet megváltozott

A világtörténelem eddig legnagyobb csatája alakul ki a nyugati arcvonalon

— Liége elesett — Észak-Hollandia egy részét elfoglalták a németek —
A szövetségesek légi hadereje felvonuló német csapatokat támadott
Churchill: Győzelem nélkül nem létezik további élet az angol birodalom számára

Teljes erővel tombol a vihar Európa felett. Véget ért a mozdulatlan hadseregek háborújának eseménytelen korszaka, hatalmas arcvonalon ütköznek meg egymással a felfegyverzett embermilliók, a félelmes hadigépek, az egész csodálatos gépezet, amelyet a csodákat-termelő emberagó a pusztulás, a romlás szolgálatába állított. Repülőgépek százai pásztázzák a levegőket, miközben milliókat jelentő üzemanyagot fogyasztanak, elképesztő értékeket képviselő robbanóanyagot vetnek a magasból, hogy halált és szenvedést arassanak és mérhetetlen értékeket pusztítsanak el. Reng a föld a felvonuló haderők és motorizált egységek alatt, azt mondják, hogy a beton és az acél vívják küzdelmüket, pedig ez a háború is az emberi test küzdelme az emberi testek ellen. Csodálatos műszaki alkotások, fegyvergyűlék tömegét ontó gyorsüzemelők rohamozzák azt a falat, amelyet eleven emberekből alkotnak a hátrései államok.

A küzdelem most pontakozik ki. A teljes lendülettel felébredő német csapatokkal szembeni ellenállást alakítják ki a szövetséges erők, amelyeknek felvonulásában együttműködnek a francia, az angol, a belga és a holland hadtestek. Mindkét részről nagy számban vetették harcba a gépesített osztagokat és különösen nagy szerep jut ezuttal is — mint az északeurópai hadjárat során is — a léghaderő köteleknek. Angol és francia részről lovasságot is felvonultattak, ezek az egységek szoros együttműködésben harcolnak a könnyű gépesített egységekkel. A németek teljesen új harcmodort alkalmaznak, vakmerően és hatalmas erőkkel támadnak máris számos helyen értek el eredményeket, visszaszorítják a szövetséges haderők hátrább kialakult arcvonalát felé a belga és szövetséges csapatokat, miközben aprólékos pontossággal elkészített tervük alapján működő ejtőernyős egységek a mögöttes országokban igyekeznek eredményeket elérni. Napról-napra hevesebbé válik a küzdelem, a harc vad erővel áll. Vihar tombol Európa felett és ez a vihar nem ismer kiméretet, nem ismer mellékszempontokat...

Háromszáz kilométeres arcvonalon, az Északi tengerig folyik a nagy mérkőzés

Berlinből jelentik: A DNB közlése szerint a szárazföldi német haderő a léghaderő köteleknek támogatásával az egész harctéren, amely Belgiumon és Hollandián vonul keresztül, gyors előnyomulással szorítja vissza az ellenséges erőket.

Északkelet Hollandia német kézre került. Liüttich körül az elfoglalt hidikön keresztül irányított hadműveletek során a lyos csapatok mérték a német csapatok a belga erődvonalat védő kötelekkel és már vasárnap sikerült vakmerő támadással elfoglalni Liüttich egyik legfontosabb erődjét. Az Albert-csatorna vonalán mindennél nagyobb erővel támadnak a németek, Luxemburg egész területe pedig német kézben van. A léghaderő kötelek állandóan támadják az ellenség repülőtereit, utánpótlási vonalait és a felvonuló csapatokat. A német repülőgépek 71 gépet elpusztítottak és az ellenséges léghaderő a Belgiumban és Hollandiában folyó harcok kezdete óta összesen 300 egységet veszített. A német léghaderő vesztesége 36 gép.

A kikötőket is eredményesen bombázták a német gépmadarak, sok találatot értek el és számos hajót megrongáltak, vagy elpusztítottak. Ötezer foglyot ejtettek Hollandiában a német csapatok. Általában mindenütt tervszerűen folyik a feladatok megoldása.

Nagy fontosságot tulajdonítanak Berlinben a belga erődvonal ellen elért eredményeknek, mert azt hangoztatják, hogy a korszerű harciszervezők harcra vetése bebizonyította, hogy az erődvonal rendszere nem jelent bevehetetlen akadályt.

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Az angol légügyi minisztérium által kiadott jelentések nem tartamaznak valószínűségeket, mert

az angol repülőgépek nem intéztek komolyabb támadásokat az előnyomuló német csapatok vagy katonai természetű célpontok ellen.

Május 11-ről 12-re virradó éjszaka csak néhány angol repülőgép jelent meg Nyugatnémetország felett. Ezek a gépek elkerülték a légharító tüzéség védelme alatt álló katonai célpontokat és

több védelem nélküli város, valamint a vasutvonalak ellen intéztek támadást.

Egy tartalék repülőteret, amelyen gépek nem voltak, gépfegyvertűz alá vettek. Egvetlen hidat sem romboltak szét. Az anvagi kár is csekély, mert egy iskolát, egy katonai kórhá-

Mágneses aknák a holland vizeken

A francia repülőgépek a Ruhr-vidék felett is tevékenykedtek, hivatalos jelentés szerint fontos hadászati pontokat bombáztak. A francia jelentés ugyanakkor arról tesz említést, hogy a német gépek továbbra is nyílt városokat, sőt kisebb községeket is támadnak.

Hollandiában a német repülőgépek mágneses aknákat helyeztek el a németalföldi tengerszíven és továbbra is folytatják az ejtőernyős osztagok leszállítását. Állítólag Brüsszel közelében is feltűntek ilyen ejtőernyős leszálló német katonák. Ugy a holland mint a belga hatóságok rendkívül erővel intézkedéseket

zat és a határ közelében egy laktanyát pusztítottak el.

Sainálatos módon a polgári lakosság köréből több halott és sebesült esett áldozatul a vaktában ledobott bombáknak.

Párisból jelentik: A francia politikai és katonai körök megállapítása szerint Hollandiában javult a helyzet a szövetségesek szempontjából.

Az angol és francia csapatok mindenütt folytatják tervszerű felvonulásukat és már több helyen érintkezésben állnak az ellenséggel. Belgiumban Maastrichttól nyugatra és Tongres vidékén rendkívül erős nyomás nehezedik az arcvonalra. Heves harc folyik a belga Ardenneknél, ami a luxemburgi határra is kiterjed, erős a németek nyomása az Albert-csatorna és a Maas vonalán is. Általában 300 kilométeres harctéren nagy heveséggel tombol a harc, azonban az eddigi ütközetek csak előkészületei voltak a világtörténelem eddig legnagyobb csatájának — állapítják meg francia részről. — Egyre erőteljesebben vesz részt a küzdelemben a francia léghaderő is, amelynek egységei nemcsak a felvonuló német csapatokat, az utánpótlási vonalakat, a mögöttes ország rész hidait, vasúti csomópontjait s egyéb fontos hadászati helyeit támadják, hanem harcba bocsájtóznak a tűzvonalban álló német csapatokkal. Ugyancsak élénken tevékenykednek az angol repülőgépek is, amelyeknek működése ezenkívül kiterjed mindazon pontokra támadására, amelyeket német ejtőernyős csapatok szálltak meg.

A rotterdami repülőter ellen például negyven nehéz brit bombázógép intézett ismételt támadást. Különböző később holland részről ennek a kikötőnek visszafoglalását jelentették. Hágában izgalmas események játszódtak le, amennyiben — a belga közlések szerint —

a város német lakossága fegyveres erővel próbált urra lenni Hága több fontos középülete felett, majd a német kulturális szövetség házába vonultak vissza a küzdelem német résztvevői.

Ugyanakkor a házat valószínűleg meg kellett ostromolni. Az itt elfogott németek holland állampolgárok. Hága lakossága este fél kilenc óra után nem hagyhatja el lakását. Brüsszel felett német repülőgépek szálltak le, belga jelentés szerint több nehéz bomba robbant a város uccáin.

léptettek életbe az ejtőernyős csapatok megsemmisítésére és ez előreláthatólag még súlyos bonyodalmakhoz vezethet.

Ugyanis olyan intézkedések történtek, hogy azokat a német katonákat, akik idegen hadsereg egyenruhájában, vagy éppen polgári öltözékben szállnak le belga, illetve holland területen, egy régebbi hágai nemzetközi egyezmény értelmében kémeknek minősítik, hadbírók elé állítják és ilyen esetekben az ítélet csak halálos lehet. Német részről a legerélyesebben visszautasítják ezt a beállítást és erről a következő hivatalos közleményt hozták nyilvánosságra:

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda je-

lent: Az ellenséges propaganda felhívja a polgári lakosságot, hogy minden eszközzel harcoljon az ejtőernyős különítmények ellen és hogy ezeket kíméltként kell kezelni. Illetékes német körökben hangsúlyozzák, hogy az ejtőernyős különítmények éppen úgy a rendes haderő egységei mint minden más fegyvernemhez tartozók. Ezeket a csapatokat békeldőben létesítették és a külföldi hatalmak katonai atyái gyakran láthaták őket a katonai ünnepeken, vagy más alkalmakkor felvonulni és megállapíthatják, hogy különleges egyenruhát viselnek. Ezek az egyenruhák nem áruhák és különleges kijelölésre alkalmasak. Nem lehet összetéveszteni a külföldi hadseregek egyenruhájával, vagy polgári ruhákkal. Ezek az ejtőernyősök gyakran a saját vonalaktól igen távol lénytelenek megbízatásaikat végrehajtani.

A németek bevonultak Liégebe

Berlin. (Rador.) A német hadvezetőség hétfő délután 4 órakor kiadott jelentésében közölte, hogy a Belgiumban harcoló német csapatok behatoltak Liégebe.

A jelentés szerint Liège fellegvárán német zászló leng, de néhány külső erőd még tartja magát.

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenté, hogy az Ebenau Maei nagy erődítményt, amely az Albert-csatornát és a mastricht-lougresi utcvenelát védte, levegőberöpítették.

Páris. (Rador.) A francia főhadiszállás jelenté: A Belgium és Hollandia ellen megindult háromnapos offenzíva során a német léghaderő oly súlyos veszteségeket szenvedett, amelyeket nagyon nehéz lesz kifizetni. Összesen 357 német gép pusztult el 72 óra alatt. Ezek közül 100-at a szombati nap folyamán pusztítottak el.

London. A Reuter jelenté: Angol repülőgépek megtámadták egy német autócsoportot, amely ötven gépkocsiból állott és a Hollandiába behatoló német csapatok felé igyekezett. Az angol repülőgépek bombatüz alá vették az autócsoportot, amelyet megsemmisítettek.

Brüsszel. (Rador.) Tegnap délután az alábbi tartalmu harctéri jelentést adták ki: Élelénk harcok folytak a csapataink által elfoglalt állások legnagyobb részeiben. A belga haderőnek sikerült állásait megtartania a páncélos egységek támadásai ellenére, amelyeket légi haderők támogattak. Egy francia moto-

amíhez a legnagyobb mértékű katonai fegyverem és áldozatkészség szükséges. Ezek olyan katonák, akikre az ifjú német hadsereg csak büszke lehet. Minden olyan intézkedést, mely a nemzetközi jogba ütközik, a német kormány hasonló ellenintézkedésekkel torol meg.

Berlin. (Rador.) A német külügyminisztérium azon hatalmak közbenjöttével, amelyek Németországot képviselik. Angliában, Belgiumban, Franciaországban és Hollandiában, legvégre jutott el az érdekelte kormányokhoz, amelyben közölte, hogy ha az ejtőernyős német katonákkal nem a nemzetközi jog szabályai szerint járnak el, Németország megtorlással él az elfogott ellenséges katonákkal szemben s minden megtalált agyonlőtt német ejtőernyős katona esetében, tíz francia foglyot is agyon-

ros különítmény ellentámadása sikerrel járt és számos ellenséges harckocsit megsemmisítettek. Vonalaink mögött több ízben bombatámadásokat intézett az ellenséges léghaderő. Vasárnap mintegy 20 német repülőgépet lőttek le belga területen.

Megkészsereződtek a német támadások

Páris. (Rador.) A május 13-án délelőtti hivatalos francia hadijelentés ezeket tartalmazza: „Hollandiában és Belgiumban az ellenség támadásai hevesességükben megkészsereződtek, különösen az Albert-csatornától északra eső területen a csatorna és a Rajna között, valamint Tirlemonttól délkeletre és a belga Ardenneknél. A francia-luxemburgi határon Longwyvtól a Moselleig nincs különösebb változás annak ellenére, hogy ott erőlyes agyutüzelés volt. A nap folyamán és az esti órákban a német hadoszlopokat a francia repülőgépek bombákkal és gépfegyvertüzeléssel árasztották el. Május 12-én az esti órákban 12 német repülőgépet lelőttek.”

A belga kormányelnök rádiószózata

Brüsszel, Pierlot belga kormányelnök vasárnap este beszédet mondott a rádióban és beszámolt a helyzetéről, amelyet bizakodóan ítél meg. Hangsúlyozta, hogy a támadás igen veszedelmes, de rámutatott arra is, hogy a szövetségesek segítsége már megérkezett és ez a segítség igen hathatós.

Pierlot miniszterelnök beszámolt arról is, milyen módon vált lehetségessé, hogy a németek Maastricht mellett átkeljenek a Maas folyón. A katonai parancs-

Anglia ejtőernyős-támadás ellen védekezik

London. (Rador.) A belügyminiszter elhatározta, hogy a 16-60 éves összes németeket és osztrákokat internálják, akik Anglia keleti partján laknak a Wight-sziget és Firth of Norav között. A többi idegeneknek, akik ezen a vidéken laknak, naponta kell jelentkezniük a rendőrségen és éjszaka semmiféle közlekedési eszközök nem használhatók. Az első csoportba mintegy 3 ezer, a másodikba 11 ezer ember tartozik. A rendelkezés az ejtőernyős veszedelem következtében nyomban végrehajtották. Számos letartóztatás is történt a Scotland Yard információi alapján. A letartóztatottak legnagyobb része német, de vannak közöttük zsidók is. A Times írja, hogy erre a rendelkezésre katonai szempontból volt szükség, hogy Anglia fel legyen készülve arra az esetre, ha Németország itt is kísérletezne az ejtőernyős rendszerrel. Az őrizetbe vett külföldiek így mentesülnek a brit közönség minden gyanujától. A Daily Telegraph szerint a csapatszállító és ejtőernyős repülőgépek szorosan együttműködnek a külföldön élő kemekkel és ügynökökkel és ezért semmiféle óvintézkedés nem ítéhető el.

London. (Rador.) A légügyi minisztérium jelenté: Vasárnap első ízben vettek részt a Deflan-rendszerű új angol vadászgépek a küzdelemben. Ezek az új rendszerű gépek optikai ellenőrzésű lőtornyokkal vannak felszerelve. Megjelenésük első öt percében lelőttek egy Junkers 88 jelzésű ellenséges repülőgépet Hágától délre.

nökság egy belga tisztet megbízott a Maas folyó két hidjának felrobbantásával. A belga tiszt, amikor feladata elvégzésébe akart kezdeni, egy barbarobbanás megölte. Amikor a németek a folyóhoz érkeztek, a két hid még állott. Azonnal elfoglalták a két hidfőt. Egy másik belga tiszt az ellenség előtt eljutott az egyik hid robbantófűlkéjéig. A tiszt minden megmondolás nélkül a levegőbe röpítette a hidat és a hiddal együtt önmagát is. A tiszt hősiesség magatartása nem akadályozhatta meg az ellenséget a folyón való átkelésben. Az épen maradt hidon nagyszámú tank, nehézüzerő, páncélkocsik haladtak át és ezek segítségével sikerült a német csapatoknak a folyón túl is előrehaladniuk. (Rador).

Asszonyokat és gyermekeket temettek Franciaországban

Lyon. Tegnap 26 koporsót szállítottak a temetőbe. A legutóbbi légitámadás áldozatait temették el. A temetőben egymásmellé állították a koporsókat, har gyermekek, négy asszony és tizenhat férfi holttestét helyezték el egymásmellett. Herriott kamarai elnök, Lyon város polgármestere megrendítő gyászbeszédet mondott.

Ném a Senki-földjén

Irtó: Gellért László

Pierrot a kis szoba ablakán át komoran bámulta a sűrű eget. Mióta a nyáron Philibert meg rugta, egyebet sem tett, csak feküdt az ágyban és az eget nézte. Azóta ősz lett, elmúlt a tél és beköszöntött a tavasz. Ha Pierrot erre gondolt, mindig vad keserűséget érzett. Hiszen neki nem ebben a nyomorúságos viyillóban van a helye, ahová a napfény csak egy parányi ablakocska képes behatolni. Neki járni kell a végtelen eget és gyönyörködni a föld szépségeiben. A szántóföldeken járni, megismogni a hajló kalászkokat, leveveredni a fűben. És dolgozni. Esőben, napfényben, viharban, szélben, akár mennydörgés közepette is. Szántani, vetni, boronálni, aratni. Vigan, fűtyörészve indolni nyári hajnalokon a mezőre. És néha, este haza se menni, hanem a pásztorlúz mellett csodálni a csillagos eget és lélegzetet visszafogva hallgatni — amerről a Rajna folyik — távoli erdők titokzatos moráját.

Ugy érezte, mintha háromnegyed év óta halott lenne. Künn a föld várta és ő képtelen volt megmozdulni. Hej, pedig milyen örömmel tette volna! Azon a júniusi reggelen is szinte földöntúli boldogságban kocogott ki a szántóföldre Philibert hátán. Mikor elindult, a major kapujában a kis asszony — áldja meg az Isten érte — még bokráját is tűzött a kalapja mellé. És a földeken mégis megtörtént a baj. Valamelyik átkozott béregyerek kihasználva az ebédidő nyugodalmát, felkapott Philibert-re. A számár csak Pierrot-t szokta hordozni a hátán és az új jövevénytől anynyra megijedt, hogy eszeveszett módon futkosni kezdett. A béregyerek ordítottak, Pierrot odaszaladt, hogy segítsen rajta. Végül az történt, hogy Philibert véletlenségből a gazdáját rugta meg. De alaposan.

Pierrot egy hétfőig meg se mukkant és közel két hónapig félrebeszélte, amit ugyan senki nem vett észre, mert — mi fűrész-tagadás — amolyan félcsész volt egész életében. Nem bántott senkit, őt is békén hagyták. Negyvenhárom tavaszt ért meg,

de azért mégis csak Pierrot maradt, min: ezelőtt harmincöt évvel. A Silvain-major tartotta kegyelemkenyerén, öreg anyjával együtt. Az apja becsülettel dolgozott a majornak, amíg ki nem került a harctérre és Verdunnél el nem esett. Ezért érezte kötelességének a Silvain-familia Pierrot eltartását.

A kis viyilló, ahol laktak, közvetlenül az istálló mellett volt. Onnan hallotta Pierrot mindennap Philibert kétségbeesett ordítását. A számár háromnegyed év óta siratta beteggét, sántává tett gazdáját. Pierrot nem haragudott rá. Csak az a gondolat kínozta állandóan, hogy mi van a mezővel, meg tud-e jenni nélküle a kővér elzászi föld. S ha falubólondja is volt, a titokzatos teremő hatalom szivébe oltotta földet turó őseinek határtalan szerelmét, ragaszkodását a munkát és kenyeret adó Természethez.

Beteggyáiban buzaszemekkel játszadozott és öreg anyja, amikor csak lehetett: illatos mezői virággal kedveskedett neki. A világ folyásáról senki sem beszélt vele, de ha beszéltek, akkor sem értett meg abból semmit. Egy gondolat üldözte: meggyógyulni és a földet látni.

Április elején rohamosan erősödött és azután eljött az a nap, amikor először lépett ki az udvarra, közel egy esztendő után. Első pillanatra meghökken. Különös csend volt és alig lézengett itt-ott néhány cseléd. Férfimunkást meg éppenséggel nem látott. Most jutott észébe, hogy már az ősz óta ilyen csend van, de erre nem gondolt a szobában. Zaváros fejével, bizony azt hitte, hogy őérte van. De rögtön megfélemedezett minderről és ment az istálló felé. Philibert nagyon lesoványodott. Pierrot érezte, mikor megismogatta, hogy milyen rancos a bőre. A számár hozzádörgölődött, ő meg csak annyit motyogott: „Nem haragszom rád, Philibert!”

Délután az anyja felvezette Jean-Baptisté Silvain-hez és néhány köszönő szót elmondott fiájá. Pierrot nem volt a szó mestere. Keveset beszélt, de abban sem volt sok értelem.

— Jó uram — mondta — köszönöm, hogy ápoltatott. Örülök, hogy egészséges vagyok. Dolgozni akarok.

Erre a szónoklatra a jólelkű öreg Jean-Baptisté Silvain hosszú beszédbe kezdett. Pierrot nem figyelte rá. Szemei elkalandoztak az ablakon keresztül a nagyvilágba. Meglepdőve látta, hogy az uton egyenruhás, fegyveres férfiak jönnek-mennek. Csak akkor fűlet; gazdája szavaira, amikor az olyasmiket mondott, hogy újra megváltozott a világ képe, vigyázni kell és ami fő: nem szabad kij menni a földekre. Pierrot-nak szinte leest a szája:

— Nekem sem?

— Se neked, se nekem. Senkinek. Aki kimegy, az rosszul jár.

— Hát akkor, mikor lesz a vetés? — érdeklődött bárgyún Pierrot.

— Fiam, ezt csak az Isten tudja — felelgetett az öreg Silvain.

Pierrot le volt sujtva. Szótlatlanul hallagott le a lépcsőkön anyja mellett.

Esze leűt a kis ház eje. Anyja kihúzta a vacsoráját; de Pierrot nem tudott enni. Egyre az a tilalom forgott a fejében, hogy nem szabad kij menni a földekre. Este felé kérdezősködött ettől-attól és végre kiderítette, hogy háboru van, mégpedig itt, a közvetlen közelben. Csodálkozott! Ajj, éjjt már egy háboru, mint faja'ember, de akkor igazí háborus felfordulás volt! Nem ilyen csend és ijesztő nyugalom. Gondolatai trombitaszó zavarta meg. Valahol takarodót fújtak. Az anyja elbóbiskolt és Pierrot, mint a megszállott, elindult az istállóba és kivette onnan Philibert-t. A tájék sötét volt, és féjemetes. Egy ablakból sem világított ki barátságos lámpafény, csak a hold és a csillagvilág vont sejtalmes világosságot a háboruban elfeketedett földre.

Pierrot elindult. Cél és irány nélkül, de Philibert tudta az utat. Valamilyen kis kerű kapun át, zökkenve kijutottak az útra és mennek a földek felé. Pierrot, szegény nem tudta titkolni örömet és amikor a falu utolsó házait is elhagyták, könnyezni kezdett. Éjféli felé járhatott már az idő, midőn a földek között poroszkált, Philibert hátán. Ismeri minden fát, minden kútját és egyszerű boldogan rikkantott fel:

— Megvan a föld! Itt van a mi földünk!

Daladier Belgiumban találkozott Lipót királlyal

Páris. (Rador.) A francia nemzetvédelmi miniszterium hivatalosan jelenti, hogy Daladier nemzetvédelmi miniszter vasárnap látogatást tett az ország északi részében, valamint Belgiumban, ahol erődítményeket szemlélte meg. A szövetséges haderő, amely a német támadás első napján behatolt Belgium és Hollandia területére mindenütt hátságról tett tanúbizonyságot. A csapatok parancsnokai szembehelyezkednek az eseményekkel és rendkívüli önfegyelem mutatkozik körükben. Daladier, akit több magasrangú katonai személyiség is elkísért utjára, látogatása során felkereste Lipót belga királyt, akinek a kormánya üdvözlését adta át.

Elszállítják Párisból a gyermekeket — Londonba holland menekülteket várnak

Páris. (Rador.) A 6—14 év közötti gyermekek első csoportját elszállították Párisból. A gyermekek elszállítása előre meghatározott tervek alapján történik. London. (Rador.) A helyi hatóságok megtették az előkészületeket a belga és holland menekültek elhelyezésére.

Légitámadások előnyomuló német csapatok ellen

London. (Rador.) Az angol légügyminiszterium jelenti: Az angol légi egységek sorozatos támadásokat intéztek a Rajna és a holland határ között előnyomuló német csapatok ellen. Több légi egység erőteljesen bombázta az ellenséges csapatokat, melyek Belgium irányába haladtak. A támadásban részvett angol gépek kivétel nélkül visszatértek állomáshelyeikre.

A holland távirati iroda jelenti: A német ejtőernyős katonák ügyével kapcsolatban visszaemlékeznek arra, hogy az elmúlt év augusztusában egy hollandiai határmenti községben csomagokat fedeztek fel, amelyekben kétezer holland csendőri, rendőri és katonai egvenruha volt. Ezeket az egvenruhákat bizonyára Németországba akarták átcsempészni. Ebből megállapítható, hangoztatják Hágá-

Leszáll a számról és gyalog roham, amíg el nem érte a szántóföld darabkát, amelyen tavaly dolgozott. Leheveredett, csókolta a földet és valami gyermekkori imát motyogott az ég felé. Azután hanyattfekve szívta a mező életet lehelő illatát és boldog álomba merült. Álmában is a mezőn járt. Dus legerősebb, kövér szántóföldeken. Azután azt érezte, hogy vajami meleg lehelte puhaság ért hozzá. Felébredt. Philibert döfködte.

Hajnal volt. Keleten éppen akkor tűnt fel a nap és Pierrot boldogan dörzsölte ki az álmot szeméből. Ujjongva akart körültekinteni a korai nap sugaraktól behintett földeken, de az ujjongás a torkában maradt. Fejébe vérhullám toltult és fel sem állt. Reszketve kuszolt tovább a földön. Nem akarta elhinni, amit látott.

Giz-gaz burjánzott a szántóföldeken. Ruhájába bogáncs keveredett, arcát, kezét csalán marta. Ettől felugrott. Körülnézett. Egyes helyeken földhányások, néhol rombadólt házak, az égen zajtalanul suhanó gépmadarak és kábító halálos csend mindenütt. Pierrot felordított a semmibe:

— Philibert! Hová tették a szántóföldemet, hol a pacsirtám, hova tűntek a kalászkok, ekék, boronák? Mi történt itt a nyár óta? Miért nem jön senki dolgozni? Hogyan együnk majd az ősszel kenyeret? Oh, Philibert, bár tapostál volna agyon.

A számról csak hallgatott, majd ijedten ugrott vissza a falu felé. És Pierrot is ejnémult. Mint az alvajáró, elindult egyedül. Ment toronyirányában, nem nézett sem jobbra, sem balra. Csak a földre merésztette a szemét. Leste-várta a csodát, hogy mikor szűnik meg a giz-gaz és hol kezdődik az élet. Ment. A lába vérzett, a feje lüktetett. A nap már lehanyatlóban volt és ő csak rőtta a földeket.

Német őrzőjét talált rá. Közrefogták és a vezető altiszt rávált:

— Mit keresel itt?

Pierrot ostobán nézett rá. A német katona most franciául ismételte meg a kérdést. A szerencsétlen a földre vetette magát és sirni kezdett:

— Nincs föld! Földet keresek! Adjatok földet!

(Tavaly még volt. Hova lett?)

Az őrzőjét tagjai összenéztek.

ban, hogy Hollandia megtámadását már régebben előkészítették. (Rador.)

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti, hogy Németország nem gondol a légiháborúval kapcsolatosan totális háborúra, de a német légi-

A Maginot-vonal ellen még nem indult támadás

Páris. (Rador.) A vasárnapi hadieseményekről az alábbi beszámolót adták ki: Az Ardenne körvénken az ellenség erőteljes nyomást gyakorolt. Maastrichttól nyugatra a francia gépesített osztagok megállították a német előnyomulást. Ugyancsak megállították a németek előrehaladását Tongres körzetben is. Luxemburg és Franciaország határa közelében a harc most alakul ki. Longwy, valamint Moseltől keletre a németek erőteljes támadását visszautasították. A Maginot-vonal

flotta erőteljesen válaszol minden egyes olyan támadásra, mely azt látszik bizonyítani, hogy ellenfelek légitéren a totális háborút választották.

ellen nem indítottak még támadást és az eddigi összetűzéseknek elszigetelt jelentősége van.

Büsszel. (Rador.) Hétfő délután az alábbi hivatalos jelentést adták ki: Az éjszaka folyamán az ország különböző helyein, a harcok tovább folytatódtak. Csapataink mindenütt megtartották eddigi állásaikat. Hétfőn reggel az ellenség gépesített csapategységei újabb támadásokat hajtottak végre állásaink ellen. A belga csapatok a francia és angol haderővel teljes együttműködésben dolgoznak.

Londonba érkezett a holland trónörökös és családja

London. (Rador.) Julianna holland trónörökös, férjével Bernhard herceggel és két leányával Londonba érkezett. VI. György király nevében Harewood gróf fogadta a Liverpool Street állomáson a vendégeket.

Atleptek a németek a Maas es az Issel folyókat

Berlin. (Rador.) Hitler birodalmi vezér főhadiszállása következőket jelenti: Vasárnap a német csapatok előnyomulása nyugaton szép eredményeket ért el. Hollandiában a német csapatok a Zuid Willem csatornától nyugatra haladnak előre és

felvették a kapcsolatot a Rotterdam közelében leszállított ejtőernyős osztagokkal.

Belgiumban a német csapatok kikényszerítették észak-nyugatra Hasseltől az Albert-csatornán való átkelést. Liegétől nyugatra a németek a Meusétől északi irányba nyugat felé menetelnek. Hétfőn reggel

a német haderő bevonult Liege városába, az erőd egy része még ellentáll.

Belgium középső részén, Ourthe-től nyugatra a német csapatok visszaverték a franciákat. E vidéken a német hadosztályok Saarbrücken-től délre és dél-keletre gyors ütemben haladnak előre. Az előnyomulás során többszáz foglyot ejtettek.

A légi erő a csapatösszevonásokat igyekszik megakadályozni és a vasutakat bombázza.

A német légihaderő folytatja nagy harcát a légitér fölényéért. Vasárnap közel 300 ellenséges repülőgépet lőttek le. Egy angol légitámadás idején, amelyet a Meusen lévő hidak ellen intéz-

A nap mindem
kinek süt!

Kicsiny és nagy, va-
roson úgy mint falun,
mindannyiok élvezni
akarják a tavaszi nap-
sugarat. De az Ön téli
időjáráshoz szokott bő-
re, előbb NIVEA által
védve kell legyen. Így
egészséges és finom
marad. Azért ne feledje
bőrét kimenés előtt
NIVEA-val erősíteni.

— Bolondnak tettei magát — szöjt az egyik.

— Biztosan kém. Honnan?

— A faluból.

— Minek jöttél?

— Nincs föld. Eltűnt. Meg kell, hogy keressem. Mert dolgozni akarok. És itt nem lehet. Itt csend van és semmi más. Ez a senki földje lett.

— Végre, hogy mondasz vajamit. Taján még eszedbe jut, hogy létezik Maginot-vonal is.

— Maginot-vonal? — ámul el Pierrot. — Hát az meg micsoda?

— Most már elég legyen — kiáltott fel az altiszt és egy csattanós pofonnal felelt a „személen válasza”, majd társaihoz fordult. — Roppant ravasz kémmel van dolgunk, de majd túl járunk a „bolond” eszén. Egy-kegyő, előre!

A rögtönítelő bíróság előtt Pierrot mindenre igennel felelt. Olyan mindegy volt neki, hogy mit mond. Nem is értette, hogy mit kérdezték tőle. Mindent bevallott, elismerte, hogy fontos hadititkok birtokában van és eddig is jelentős megbízásai voltak. Csak egyben makacszkodott. Meg akarta keresni a földet. Azt az igazi földet, amit tavaly ősszel elvesztett.

Az elnök-ezredes Pierrot vállára tette a kezét: — Fiam, légy megnyugodva. Kapsz földet. Már assák.

Erre Pierrot engedélyt kért, hogy ő is áshasson. Megkapta az engedélyt.

Másnap hajnalban jötték agyon, mint veszedelmes kémet. Testét abba a földbe temették, melynek halálosan szerelmese volt. S a félszü Pierrot a jeltelen sírban is békésebben pihen, mint élve a halál földjein, ahol egykor dus gabonaföldek, virágos rétek csábitották élni akarásra. És lám, a tavaly óta felburjánzott giz-gaz, csalán, bogáncs megveszi a kötelességét. Szemfedőként borul rá a föld szerelmésére.

URANIA: mind a vezet. Tel. 12-32.

U. o. l. j. a r. a

5, 7.30, 9.30

2 film, 2 érték 1 műsorban:

Tekintettel a légvédelmi előadásra az utolsó előadás 10 órakor kezdődik

I. „Hazátlanok”, a francia filmgyártás remeke. II. Boris Karioff az „Éjszaka réme”

Jön! „Oz-i nagy varázsló” Színes filmesoda. Szerdától elővét! Jön!

tek, a légharító tüzéség Maastricht közelében 25 repülőgépet lőtt le. Egyetlen német vadászlal 16 ellenséges repülőgépet pusztított el. A németek 31 repülőgépet veszítettek. Egy angol cirkáló és egy 15 ezer tonnás szállítóhajót elsüllyesztettek. Narvik közelében egy cirkáló és egy torpedórombolót megrongáltak. A Közép-Norvégiában küzdő norvég csapatok erősítéseket kaptak. A narviki német eszponrt hőiesen ellentáll. Hága, A hágai rádió közlése szerint a németek átlépték a Maas és a Issel folyót.

Amszterdam, (Rador.) A Stefani iroda jelenti: A hollandiai főparancsnokság a hülversum-i rádióon át jelentette, hogy a német csapatok miután átlépték az Issel folyó határát, Gelderland nyugati völgyében kerültek érintkezésbe az ellen-séggel.

Francia területen is leszálltak ejtőernyős csapatok

Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség a katonai hejzetről a következőképpen számol be: A német támadás két főirányban folyik: Liege-től északra és Liege-től nyugatra. Egyetlen erődt az Ebenay Mael erődt, amely az Albert-csatorna torkolatánál épült, a németek elfoglalták. Liege-től északra ejtőernyős páncélos csapatok indultak el Maast-richtól Tongres irányába. Ezeknek a csapatoknak előnyomulását a szövetséges légi erők akadályozták meg, amelyek állandóan bombázták az ejtőernyős csapatokat és nagy veszteségeket okoztak. A szövetséges haderő a Meuse-től keletre, a német arcvonal háttárgótt inézezt támadásokat és megrongálták az utakat.

A német motorizált csapatok ellen vasárnap támadás: intéztek Tongres vidékén francia motorizált csapatok, amelyek megállították a német előnyomulást.

Roosevelt távirata Lipót királyhoz

Washington, Roosevelt elnök a következő táviratot küldte Lipót belga királynak:

— Minden erőszakos cselekmény a méhében hordja a megsemmisülés csíráit. Belgium megrohanása Németország számára kudarcra fog végződni. A belga nép, amely szabadsághoz szokott, meg fogja védeni függetlenségét, ahogyan tegnap egyik beszédem során kijelentettem. Most is megismételhetem: Nagyon örülök, hogy az amerikai népet Hollandia, Belgium és Luxemburg megrohanása felháborította és hogy mélyszélesen elléti ezt az újabb erőszakos cselekedetet. Ez a felháborodás azonban nemcsak az Unió népe körében uralkodik, hanem az összes európai államokban is. Egész Amerika egységes az erőszak elítélésében. Egy

Churchill: Politikánk a háboru viselese, célunk a győzelem

London. (Rador.) Az angol alsóház hétfőn választott összeült abból a célból, hogy alkalmat nyújtson az új miniszterelnök és a háborus kormány bemutatkozására. Churchill-t hosszas éljenzéssel fogadták. Az angol miniszterelnök beszédében a következőket mondta:

— Pénteken este Öfelsége megbízott az új kormány megalkotásával. A parlamentnek és a nemzetnek az volt a kívánsága, hogy a kormány minél szélesebb alapon alakuljon meg és magába foglalja az összes pártokat. Ennek a feladatnak jelentős részét teljesítettük. Az öttagú háborus kabinet az egész nemzetet képviseli. Szükség volt arra, hogy az új kormány egy nap alatt megalkudjon, mert hiszen az események fontossága sürgette. A többi fontosabb tárgyat vasárnap egészítették ki. Ma éltem újabb névsort terveztek Öfelsége elé és remélem, hogy holnap kiegészíthetem a kormány névsorát. A többi miniszter ki-nevezése hosszabb időt igényel. Remélem, hogy mire a parlament újra összeül, feladatunk az a részét is már teljesítettük és az összes miniszteri tárcák betöltésére kerülnek. Közérdekűnek látom, a parlament málnapra való összehívását. Az ülés végén a parlament ülésének május 21-ig való elhalasztását javasoljuk. Természetesen szükség esetén a parlament előbb is összehívhat. Felkérem a parlamentet, hogy fogadja el azt a határozati javaslatot, amelynek értelmében **lövähagyja a kormány intézkedéseit és bizalmát nyilváníta az új kormány iránt.**

— A történelem egyik legnagyobb csatájának kezdő szakaszát éljük át.

Számos helyen fejtünk ki élénk hadi tevékenységet. Egy Norvégiában mint Hollandiában és a Földközi-tengeren is. A légháboru folyik és az országban is számos óvintézkedést kell tenni. Ugyanazt mondom a parlamentnek, amit az új kormány tagjai előtt jelentettem ki: nem ajánlhatok fel mást, mint vért, munkát, könnyet és verejtéket.

Előttünk a legsúlyosabb megpróbáltatások állnak. Hosszu hónapok szenvedéseit kell leküzdenünk és harcot kell vívni. Önök azt kérdezik, hogy mi a politikánk? Ez a válaszom:

minden erőnkkel a végsőkig folytatni a háborút, a szárazföldön, a tengeren és légi háborút, minden

Az Issel-tó közelében a holland csapatok csekély veszteségekkel visszavonultak. Rotterdamtól délre még található néhány német csoport, amelynek azonban nincs tüzésége. A holland légitámadás érfiasan áll ellent a sokkal jelentékenyebb német repülőgép-tüzének.

Berlin. (Rador.) Hollandia északi részét, vagyis Groningen tartományt a németek teljes egészében elfoglalták. A német csapatoknak sikerült több helyen átelleniük az Albert-csatornát. A hollandiai Tilburgtól délre elfogtak egy holland tábornokot teljes vezérkarával együtt. A holland hadifoglyok száma elérte a 10 ezret. Saarbrückentől délre a német csapatok 600 franciát fogtak el. Észak-Norvégiában a német csapatok 300 hadifoglyot ejtettek.

lést. Valamivel északabbra a németeknek egyes vidékeken sikerült betörni a holland vonalakba. Az ejtőernyősök veszélyét sikerült elhárítani. A helyzet, amely eddig meglehetősen zavaros volt, hétfőn valamennyire javult. A belgák a brit légihaderő védelme alatt vonulnak vissza. Luxemburgban francia lovassági csapatok a francia határ felé vonultak vissza, ahol a hadsereg zöme a Moselle-től Longwy-ig harcol. A németek a Moselle-től támadtak, de feltartóztatták őket. A lotharingiai arcvonalon több helyi jellegű támadás folyt le.

Amszterdam. (Rador.) Cartweright angol tengerészeti tanácsos Rotterdamban egy légitámadás alkalmával meghalt.

London. (Rador.) A Reuter-iroda jelentése szerint az angol légihaderő hétfő délig teljes biztonsággal 68 német repülőgépet lőtt le és 25 gépet harcátelenessé tett. Német ejtőernyős csapatok szállak le jóval a franciaországi angol vonalak mögött. Ezeknek jelentős részét megölték, vagy elfogták.

egész világrész tiltakozik három független népmegtámadása ellen. (Rador.)

Washington. (Rador.) Pittman szenátor a szenátus külügyi bizottságának elnöke a következőket jelentette ki:

— Hollandia és Belgium megrohanása mélyen megrendítette azokat is, akik Amerika feltétlen semlegeségére tettek esküt. A támadók úgy látszik nem ismernek határt, sem Isten, sem az emberek előtt.

Glass szenátor azt hangoztatta, hogy az Egyesült-Államoknak expedíciós hadsereget kell Európába küldenie. Szerinte nem elégséges, ha Amerika repülőgépekkel és fegyverekkel segíti az európai demokráta államokat. Az Egyesült-Államoknak ennél többet kell cselekedniük.

erővel, amelyet Isten adhat a legsötétebb tiránizmus elleni harchoz.

Ha önök azt kérdik, hogy mi a célunk, egyetlen szóval válaszolok: a győzelem!

— A mi célunk a győzelem minden áron, a győzelem minden terror ellenére, a győzelem bármilyen hosszú és nehéz legyen a hozzá vezető út, mert a győzelem nélkül nem élhetünk. Tudomásul kell vennünk ezt:

nem létezik további élet az angol birodalom számára, nem létezik további élet az angol birodalom megalósításai számára, nem létezik további élet az emberi haladás számára győzelemünk nélkül.

— Reményekkel eltelve vállalom a feladatot. Biztos vagyok benne, hogy a mi nagy ügyünk nem veszhet el. Feljogosítva érzem magam arra, hogy mindenki segítségét kérem és ezt mondjam: egyesült erővel menetelünk a végső győzelem felé.

Lessmidt munkaspárti képviselő a munkaspárt nevében kijelenti, hogy tudomásul veszi a miniszterelnök nemes harckészségtől áthatott szavait és közli, hogy a munkaspárt megszavazza a bizalmi indítványt.

— Akkor, amikor a munkaspárti ellenzéket meg-

kérdezték, hogy vállal-e felelősséget a kormány újraszervezésében

ugy határozotunk, hogy magunkra kell vállalnunk Németország legvőzetésének felelősségét.

Sir Percy Harris liberális képviselő közli, hogy meggyőződése szerint a szabad parlament erőt jeleni, nem pedig gyengeséget. A nemzeti szociálisták meg fogják tanulni, hogy milyen veszedelmes a bírálatnak titkos utakat engedni.

— Az angol nép el van határozva arra, hogy minden áldozatot meghozzon a civilizáció eme veszedelmének leküzdésére és biztosítsa igazságos ügyének győzelmét.

Maxton független munkaspárti sajnálattal ad kifejezést afelett, hogy a munkaspártiak beléptek a kormányba.

— Fatalista lettem, — mondotta. — Senkisémet tudom a gradatia Churchill egyéniségéről és bátorságáról. Talán a bleheimi csatáért az volt irva, hogy Winston Churchill legyen az ország miniszterelnöke ezekben a nehéz időkben. (A bleheimi csatát annak idején Churchill egyik öse, Marlbrogh herceg nyerte meg).

Ezután az angol parlament legöregebb tagja, Lloyd George szólalt fel, aki támogatja a bizalmi javaslatot és szerencsekívánatait fejezte ki Churchillnek.

— Ismerjük Churchill ragyogó szellemi képességét, törhetejlen bátorságát, háborus tanulmányait, gyakorlatát a hadműveletekben és a vezetésben. Ma mindezek a tulajdonságok szükségesek. A szabadság és az emberi jogok barátai az egész világon azt kívánják, hogy feladatát sikerrel teljesítse. Ehhez Nagybritannia és az egész angol birodalom áldozatkészsége áll rendelkezésére.

Az alsóház ezután 381 szavazattal egyhanguan bizalmat szavazott a Churchill-kormányának.

A lordok házában Halifax angol külügyminiszter terjesztette elő a bizalmi javaslatot, amelyet a lordok háza is egyhanguan megszavazott.

Az alsóház ülésén Eden, az új hadügyminiszter egy kérdésére válaszolva kijelentette, hogy az angol hatóságok gondoskodtak külön csoportok szervezéséről arra az esetre, ha német katonák megkísérelnék az Angliában való leszállást.

Kiegészítették az angol kormányt

London. (Rador.) Vasárnap este nyilvánosságra hozták az átalakult angol kormány új tagjainak névsorát: Lordkancellár: Sir John Simon, pénzügyminiszter: Kingsley Wood, belügyminiszter: John Anderson, gyarmatiügyi miniszter: Lord Lloyd, kereskedelem és iparügyi miniszter: Andrew Duncan, hadigazdálkodásügyi miniszter: Herbert Morrison, propagandaiügyi miniszter: Duff Cooper.

Moszkva, Madrid és Ankara véleménye

LONDON. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti: A szovjet a legújabb nemzetközi eseményekkel szemben a legszigorubb semlegességgel viseltetik. A moszkvai rádió szigorubb tárgyilagossággal, minden megjegyzés vagy állásfoglalás nélkül közli a szövetségesek hadijelentéseit éppen úgy, mint a német hadijelentéseket. Szovjetország a legszigorubb semlegességet tanúsítja.

MADRID. Pascual Vicuna, St-Jean de Luz-i spanyol konzul, aki egyben a spanyol sajtószolgálat megbízottja is, állomáshelyére való visszatérése után fontos nyilatkozatot tett a délfranciaországi lapok munkatársai előtt s közölte, hogy a nyilatkozat megtételére a belügyminiszter hatalmazta fel.

A spanyol konzul mindenekelőtt megcáfoltta a szállongó híreket, melyek a Pyreneusok vidékén elterjedtek, majd a legvilágosabb szavakkal beszélt a spanyol semlegességről. „Kormányunk számára életfontosságú az — mondotta a konzul a francia

CORSO

MA SZÜNÉT a holnapi ünnepi előadás előkészítése miatt!

Szerdán ardeali bemutató!

A cenzura engedélyezte a mindenki által várva várt filmosodát, a

„BALALAJKA”

A Metro-filmgyár többmillió dollár költséggel készítette két éven keresztül ezt az orosz-tárgyú filmrehabot, melyben a világ legjobb hangú énekesnői, énekesei, táncosai és művészei szerepelnek. Főszerepben a csodásan szép hangú magyar énekesnő,

Mácssy Ilona, Eddy Nelson és Verebes Ernő

A leghíresebb orosz ének, zene és táncokorusok. — A tolongás elkerülése végett mindenki gondoskodjon előre jegyéről. — Három hirdető a legaktuálisabb háborus eseményekkel!

ujságíróknak. — hogy megakadályozzon bizonyos felelőtlen elemeket a spanyol-francia viszony megzavarását célzó törekvésekben annál is inkább, mert földraiz helyzetünk arra kötelez bennünket, hogy mindent kiküszöböljünk, ami a spanyol semlegesség őszinteségét csökkenthetné.

Párisban a Saint Jean de Luz-i konzul nyilatkozata igen jó hatást kellett. (Rador.)

PÁRIS. (Telegraph Orient.) A Paris Soir

Olaszország egymillió emberrel erősíti a Littorio-vonalat

London. Londonból érkezett jelentés szerint Mussolini elhatározta a Littorio-vonal megerősítését és ezeknek a munkálatoknak elvégzésére egymillió embert hívtak be.

Azon jelentéssel kapcsolatban amelyet Mussolini terjesztettek elő a tengeri semleges hajózás ellenőrzéséről, a Popolo di Roma azt írja, hogy Olaszország nem olyan ország, amely félrevezetni enged magát s ezért megteszik az ellenléteseket.

Róma. (Rador.) Mussolini miniszterelnök Graziani marsall jelenlétében fogadta Pintor és Guzonni tábornokokat, akik katonai természetű jelentéseket tettek. A Duce megbízta a két tábornokot, hogy a nyugati határon húzódó alpesi völgyekben bizonyos tökéletesítéseket hajtsanak végre az erődöknél.

Torino. (Rador.) Nutti a fascista párt főtitkára Torinóban beszédet mondott, amelynek során többek között a következőket hangoztatta:

— Az olasz nép a Duce két jelszava alapján végzi kötelességét: dolgozik és fegyverkezik. Az olasz nép teljes nyugalommal dolgozik és várja amíg a Duce kiadja a parancsot.

Róma. (Rador.) Mussolini olasz miniszterelnök a tegnapi nap folyamán magavezette bombavető repülőgéppel két felderítő-repülést végzett, a tenger, valamint a vasutvonalak felett. A repülés több órán át tartott.

Hága. Vilma holland királynő — amint már megírtuk — levelet intézett Viktor Emánuel olasz császár és királyhoz, amelyben hivatkozik a savoyai uralkodóház mindenkor megnyilvánult nemese érzésvilágára, fenkölt gondolkodására és az eseményekhez méltó magatartására. Arra hívja fel az olasz uralkodót, hogy helyezkedjék szembe azzal az áramlattal, amely a támadás szellemét odáig növelte, hogy idegen csapatok özönlöttek el egy olyan békeszerető országot, mint amilyen Hollandia volt mindenkor. A holland királynő felhívja az olasz királyt, fejezze ki ő is tiltakozását ártatlan és békeszerető népek megrohanása miatt. (Rador.)

Megerősítették a szövetségesek Földközi-tengeri hajóhadát

Kairo. (Rador.) A Reuter munkatársa jelenti, hogy a szövetséges flottát Alexandria közelében érezhető módon megerősítették.

Május 22-én kezdődik a török flotta hadgyakorlata

Ankara. (Rador.) A török flotta hadgyakorlata május 22-én kezdődik. A hadgyakorlat idején szigorúan tilos a kereskedelmi hajóknak a hadiövezetnek nyilvánított parti vizeken haladniuk.

Két svájci lapot betiltott a szövetségi tanács

Genf. A szövetségi tanács betiltotta a Journal de Geneve és a Völkerbund című lapokat, mert zavarták Svájc semlegességét. A párisi svájci követség felszólította a svájci állampolgárokat, hogy katonai szolgálataik teljesítése végett azonnal utazzanak haza.

Jugoszláv katonai küldöttség indul Moszkvába

London. (Radiopress.) A Curentul jelenti: A Moszkvában időző jugoszláv küldöttséget Stalin kihallgatáson fogadta. Illetékes moszkvai körök véleménye szerint az orosz-jugoszláv kereskedelmi szerződést a napokban megkötik. A kereskedelmi szerződést politikai közeledés követi.

A gazdasági küldöttség visszaérkezése után jugoszláv katonai küldöttség utazik majd Moszkvába, a hadseregfelügyelő vezetése alatt. Ezt megelőzőleg a diplomáciai viszonyt helyreállítják Jugoszlávia és Oroszország között.

című lap isztambuli jelentést közöl, amely szerint minden olyan esemény, amely a Balkán-államokat érinti, közvetlenül érinti Törökország érdekeit is. Ismételt meg kell állapítani — ez a török mértékadó körök véleménye — hogy Törökország nyugati határa az Adriai-tengernél, éppen úgy ahogyan Bulgária határa Oroszországnál és Ankaránál van. A Balkán-félsziget egységes és azt minden külső fenyegetéstől meg kell védeni. (Universul.)

Markovics hadseregfelügyelő egyébként cikksorozatát irt a „Politika”-ban. A cikk szerint Európa térképének megváltozása ellenére Oroszország és Jugoszlávia érdekei közösek a nem szláv Európával és a Balkánnal szemben. A két állam vezetői le kell, hogy vonják a multak tanulságait.

Az Északi harctér eseményei

London. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti: Az angol tengerészeti miniszter jelentést adott ki a Norvégiában elért legújabb sikerekről. A jelentés szerint angol hadihajók két támadást hajtottak végre Bergen kikötője ellen. Első alkalommal a Bremse német 1500 tonnás hadihajót támadták meg, amelyet há-

Tatarescu miniszterelnök nyilatkozott az újjáalakított kormányról

„A legszigorúbb semlegességet tartják fenn” — mondta a kormányelnök

Bucuresti. Tatarescu miniszterelnök az új kormány megalkakulása alkalmával az alábbi nyilatkozatot tette:

— A beföldi események alakulása következtében kötelességem volt az uralkodót részletesen tájékoztatni a helyzetről. Benyújtottam az egész kormány lemondását, amit az uralkodó elfogadott és megbízott az új kormány megalakításával, ami minden késedelem nélkül meg is történt. A Nemzeti Újjászületési Front keretén belül megújított kormány nem is új kormány, mert a miniszterek legnagyobb része továbbra is ugyanazt a helyet foglalja el, mint eddig. Sem új kormány, sem pedig új program nincs. Belpolitikai téren tovább folytatjuk a megbékélést és valamennyi lelkijismeretes román egyesítést. Gazdasági téren új szervezeteket alakítunk, amire a háború terhei miatt van szükség. Külpolitikai téren nincs semmi változás, folytatjuk a békepolitikát, amely mellett függetlenségünk is megvédeni kívánjuk, mint ahogyan azt már több ízben is kijelentettem. A legszigorúbb semlegességet tartjuk fenn és megerősítjük összeköttetésünket szövetségeseinkkel és igyekszünk kijelenteni viszonyunkat szomszédainkkal és az összes népekkel. Tovább folytatjuk katonai készülődésünket és hazánk határainak védelmét. Igyekeznünk fogunk elérni azt, hogy országunkat ne sodorják olyan eseményekbe, amelyek nem érdeklik. Remélem, hogy fáradozásaimban az egész román nép támogatni fog.

Hétfő délelőtt történt meg egyébként Mircea Cancicov nemzetgazdasági miniszter beiktatása, amelyen jelen volt elődje C. Angelescu miniszter, valamint Titus Popovici volt államtitkár is. Ugyan csak hétfőn került sor Ilcus tábornok ideiglenes légi és tengerészeti miniszter beiktatására is. A beiktatáson jelen volt Paul Teodorescu tábornok eddigi légi és tengerészeti miniszter, valamint az új államtitkárok Pais tengernagy és Diculescu légügyi parancsnok.

A kormány átalakulása révén egyébként a lemondott Tatarescu-kormányból a következők váltak szerepet az új Tatarescu-kormányban is: Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszter, Ionescu Sisesti földmivelésügyi miniszter, Victor Sjavescu hadfelszerelési miniszter, Ion Gigurtu közlekedés- és közmunkaügyi miniszter, Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter, Mihaela Constantinescu pénzügyminiszter, Mihail Ralea munkaügyi miniszter, Grigore Gafencu külgügyminiszter, Petre Andrei nemzeti védelemügyi miniszter, Traian Pop feltárazási miniszter, Ion Ilcus nemzetvédelmi miniszter, aki ideiglenes jelleggel a légügyi és tengerészeti minisztérium vezetését is vállalja, Giurescu propagandaminiszter, dr. N. Horolomei egészségügyi miniszter, Ion Christu külkereskedelmi miniszter, Radu Portocafa tárca nélküli miniszter. Új miniszterek a kormányban: Mircea Cancicov nemzetgazdasági, Aurelian Bentoiu igazságügy, valamint Stefan Cjbanu tanár vallás- és szépművészeti miniszter.

FORUM FILMSZÍNHÁZ
TELEFONSZÁM. 20-10

A nyugati szövetségesek

(Entente Cordia's)
Victor Franceu, Gaby Morlay, Pierre Richard Wilm

UJ FOX-JOURNAL a legújabb háborús eseményekről!

A ma esti előadás tekintettel a légvédelmi gyakorlatra

10 órákor kezdődik. FORUM filmszínház

Ma: 3 kor matiné olesó, 5, 7.15 és 10-kor
rendes helyárrakkal.

HIREK

ARADI KOZLONY

Cefon: L. S. L. Burgöncim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj... 840 lei || Negyedéves 210 lei
Hónap díj... 420 „ || Egy hó. apra 70 „

Ma, kedden: kettős légóltalmi próbariadó Aradon!

Amint megírta az Aradi Közlöny, május 14-én kettős légóltalmi gyakorlatot rendeznek Arad közönsége számára, délelőtt háromnegyed tizenkettőtől tizenkét óráig és este negyed tiztől háromnegyed tíz óráig. A légóltalmi riadó alkalmával életbélépő intézkedések a következők:

A gyakorlat két részből áll: nappal délelőtt háromnegyed 12 órakor kezdődik és pontosan 12 órakor ér véget, éjszaka pedig negyed 10 órakor szűnik meg a riadó és háromnegyed 10 órakor szűnik meg a gyakorlat. A légvédelmi gyakorlat ezúttal a feltételek szerint történik, a menedékhelyeket, amelyekre a közönségnek vissza kell vonulnia a riadó felhangzásakor, nem jelölik meg külön, hanem a rendes jelzések szolgálnak csupán útmutatóul. A riadó-jelzés — egy percig tartó szaggatott, rövid jelekből álló szirénahang — felhangzása után minden járóknak a legközelebbi légvédelmi menedékhelyre kell húzódnia, a lárműtorral szembe, a lárműveket mellékküccsbe kell tenni és az utasoknak kocsiknak, gépkocsivezetőknek és légóltalmi fedezéknek kell felkeresniük. Rendőrfőnökök járják be az utcákat és mindenkit, aki az előírások ellen vét, azonnal igazoltatnak és a kihágást elkövetők ellen jegyzőkönyv készül. Mindenki megbüntetésnek a megsejti az előírásokat és semmiféle magyarázatot nem loagnak el a vétség igazolására.

Az éjszakai légvédelmi riadót elsőtűtéssel kölik össze. Bár az esti riadó csak negyed 10 órakor kezdődik, a világítási rendszabályok már az est beálltával életbe lépnek. A közvilágítást a rendesnek egyhatodára csökkentik és az a csökkentés egész éjszaka érvényben marad, a riadó elmúltával is. Május 14-én a fényreklámokat csak a riadó végeztével, 10 órakor szabad megváltani és 10 óráig az összes lárművek „légóltalmi világítással” közlekednek, vagyis lámpáikra kötelesek a kéklámpák ellenzőt feltenni, amelyen csupán az előírt nagyságú résen keresztül hatolhat ki a fény. Szikoru intézkedéseket alkalmaznak a magánlakások elsötétítésére is, amennyiben teljes légvédelmi elsötétítést kell ebben a vonatkozásban is végrehajtani. Nem hatolhat ki fény a magánlakásoknak nemcsak az utcára néző ablakain, vagy attól keresztül, de az udvarokra néző ablakokból és a tükörök is úgy kell függőnnyel, vagy más eszközzel felszerelni, hogy a legcsekélyebb fény se szűrődjék ki. A szikoru ellenőrzést ebben a viszonyzatban is gyakorolják és kihágásoknak számít az előírtól való minden eltérés. Az állomás területére csak a riadó-Idő tartamára, tehát fél órára érvényes az elsötétítési rendelet.

A város légóltalmi hivatala (MONT) ezúton kéri fel a távolabb eső városrészek lakóit, hogy ha nem hallanák a riadójelzést, vagy a gyakorlat befejezését közlő jeleket (hosszu, elnyújtott szirénaszó) közölnék ezt, akár írásban is a MONT-irodával. A légóltalmi gyakorlatról a város külön rendeltetett intézkedik, amit a városban kiragasztanak.

— EYK ÖTA MOST TÖRTÉNIK MEG ELŐSZÖR. hogy pünkösdi napján az erdélyi magyar napilapok megjelennek. Az ünnep hangulatát azonban olyan események hatják át, amelyeknek fontossága arra készítette az erdélyi magyar napilapokat, hogy ha csökkentett üzemmelle megjelenjenek és hírszolgálatuk közléseivel szolgáljanak közönségüknek. Az olvasók részéről több oldalról megnyilvánult kívánságnak teszünk mi is többi erdélyi magyar lapársunkkal eleget, amikor az ünnepnapon dolgozunk, de, mint mindig, ezúttal is az a szempont vezet szerkesztőségünköt, hogy az események rohanása közepette nem hagyhatjuk lap nélkül az olvasóközönséget.

Flora (volt Reusz) jéggyár. Tel. 1141

— Pál régensherceg a budai dalárda belgrádi hangversenyén. Belgrád, Pál régensherceg vasárnap megjelent a Nemzeti Színházban, ahol a budai dalárda hangversenyt tartott. Amikor feltűnt páholyában, a budai dalárda a jugoszláv nemzeti himnuszt énekelte el nagy tapsok közepette.

— Sokol-szervezetek szemléje Jugoszláviában. Belgrád, (Rador.) Valamennyi Sokol-szervezet vasárnap szemlére gyűlt össze és elvonult parancsnokai előtt. A belgrádi sokolisták vezetője kijelentette, hogy ha a haza veszélyben van, úgy ők lesznek az elsők, akik azt megvédik.

— SZÜNETEL A NÉMETORSZÁGBA IRÁNYULÓ BANSÁGI ÁLLATKIVITEL. Bucurestből jelentik: A Finante si Industrie című folyóirat közli hogy a bansági állatexport Németország részére már hetek óta szünetel. Az állat-kivitel helyett jelentős mennyiségű vágott húst szállítanak Franciaország részére. A CFR nagymennyiségű hűtővagonokat bocsátott a franciaországi húsexportőrök rendelkezésére.

— Virgil Madgearut visszahelyezték állásába. Bucuresti. A nemzetnevelésügyi minisztérium visszahelyezte tanári állásába Virgil Madgearut.

— KEDVEZMÉNYES ADÓFIZETÉS. A pénzügyminisztérium kivételesen engedélyezte, hogy az első negyedévi egyenesadók május 31-én estig 5 százalékos kedvezménnyel legyenek befizethetők. Az érvényben levő törvények szerint ez a határidő május 15-én járt volna le.

— Románia tengerikészlet feleslege. Bucuresti. Hozzáértők szerint jelenleg 100 ezer vagon tengeri van az országban. Mintán a fenti mennyiségnek a fele a vetésekhez szükséges, ennek következtében mintegy 50 ezer vagon tengerit szállíthatnak külföldre az új termésig.

Pünkösöd

A Megváltó mennybemenetelét követő ötvenedik napon ünnepli a világ a „tűzes Angyalok”, a lélekben kigyulladó felvilágosodás ünnepe, amidőn Krisztus elküldötte tanítványainak a Szentleket, hogy lélekben megerősödve hirdethessék a keresztény eszméket...

A Husvét utáni tavasz ragyogásában ez a legszebb ünnep, amelyet valaha felies egy héti ünnepelt a kereszténység. Az elmúlt két napon — amidőn nyugaton a gépjárművek és ágyúk torkán kigyulladt a halál és gyűlöletet lövelő láng — aggodalomtól szorongó szívvel csendült a templomokban az ünnepi ének. De az aggodalomba reménykedés is vegyült: hátha... hátha a puszti láng felett mégis urrá lesz a jelken, a tűzes lángnyelvek lelkéje, amely nem a halál, hanem a lélek megtisztulását jelenti.

Az elmúlt pünkösdi ünnepnapokon Aradon is — éppen úgy, mint a világ minden táján — tömegek könyörögtek a békéért és szentbeszédok hirdették az örök világosság kihunyhatatlanságát...

— Ötvenszázalékos utazási kedvezményt adott a CFR a nagyváradi mintavásár látogatóinak. A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara Ieronim Buzea, a Kamara titkárnak kezdeményezésére mintavásárt és kiállítás rendez, amely bemutatja Nagyvárad és vidéke iparát és kereskedelmét. A mintavásár szervezési munkálatai már megkezdődtek. A kiállítás és mintavásár vidéki látogatói számára 50 százalékos kedvezményt ad a CFR.

— Öngyilkosságot követett el Pascu aradmegyei erdészeti főfelügyelő fia Világosról jelent az Aradi Közlöny tudósítója: Megdöbbentő öngyilkosság történt hétfőre virradó éjszaka az aradmegyei Világos községben, Pascu Adrian fiatalember, aki Pascu aradmegyei erdészeti főfelügyelő fia, a hajnali órákban zsebkésével szívszurta magát és mire szörnyű tettét észrevették már halott volt. Az életunt bucsulevelet nem hagyott hátra és ezért tettének oka ismeretlen.

Gyakorlati megoldás

Ha a szabónő fakirhoz megy nőül...

A vagonigénylésekről a jövőben az állomások írásos igazolást adnak

Az aradmegyei prefekturára az ellátási kormánybiztosságról a következő értesítés érkezett: A közigazgatási hatóságok közbenjárása alapján az ellátási kormánybiztosság közbenjárta a CFR forgalmi igazgatóságánál annak érdekében, hogy a kereskedők által megjelölt rakodó állomásokon megfelelő mennyiségű vagon bocsásson rendelkezésre azzal a céllal, hogy a lakosság ellátását szolgáló közszükségleti cikkek szállítását biztosítsák. Ennek a közbenjárásnak eredményeképpen a CFR forgalmi igazgatósága közölte az ellátási kormánybiztossággal, hogy gyakorlatilag állott elő a következő helyzet: azokon az állomásokon, ahova a vagonokat eljuttatták, nem találtak vagonigénylési kéréseket azok részéről, akiknek érdekében a közbenjárás történt. Ennek a jövőben való elkerülése végett a CFR forgalmi igazgatósága úgy intézkedett, hogy a jövőben mindazok, akik vagonokat igényelnek, erről az igénylésről írásos bizonylatot kapjanak. Abban az esetben tehát, ha cenzul hasonló ügyben valakinek az érdekében közbenjártnának, ehhez a beadványhoz mellékelni kell az állomás igazolását arról, hogy a vagonigénylésre vonatkozó kérvényt átvette és beiktatta. Erre való tekintettel közlik, hogy a jövőben a vagonok érdekében mindennemű közbenjárás eredménytelen marad, ha ezeket az igazolásokat nem mellékelik a kérvényekhez.

— MAXIMÁLIÁK A SZÖVET. ÉS VÁSZONÁRAKAT IS. A „Timpu” értesítése szerint a nemzetgazdasági minisztériumban a szövet- és vászonárak maximalálásának lehetőségét tanulmányozzák.

— Pongrác Szervác Bonifác... A nép meséire vágyó lelke évszázadok óta különös jelentőséget tulajdonított május 12, 13, 14 napjainak. E három nap a „fagyos szentek” Pongrác, Szervác és Bonifác napjai, mindig a gond komor felhőt jelentik: ha ezeken a napokon elfagy a vetés... A különösen enyhe „fagyos szentek” mindig jó termést jelentett. Az 1940-ik esztendőben — a néphit szerint — nincs komolyabb veszély a termésre vonatkozólag, mert az ez évi „fagyos szentek” csak hűvös szelet hoztak.

— Orvosi hír. Dr. Epstein Béla a bécsi belgyógyászati klinikára volt orvosa, rendelőjét Str. Eminescu 40. sz. alá helyezte. (Református templommal szemben). Rendel 9—10-ig, d. u. 3—5-ig. Telefon 17—80.

— A növényi olajak új árai. A nemzetgazdasági minisztérium a napraforgóból készült növényi olajárakat így állapította meg: Balti olaj loco gyár 48 lei, nagyban 49 lei, kicsinyben 51 lei. Bucuresti-i olaj loco gyár 52 lei, nagyban 53 lei, kicsinyben 55 lei. A fenti árakhoz hozzászámítandók a számlabélyegilletékek, továbbá a szállítási költségek. Az új árak május 4-én léptek életbe.

— Halálozás. Waritz Ferenc kereskedő, életének 44-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 14-én d. u. 4 órakor lesz Pancotan, a családi gyász házból.

— FOGÁSZATI HIR. Csobod János junius 1-től Str. Alexandri 3 alá költözik.

Ma utolsó nap! Ma meg vehet egy szerencsés Goldschmidt sorsjegyet! H. Inap huzás! (Mercur Colectura)

— Newyorki egyetemi tanár Aradon. Charles Upson Clark, a newyorki City College egyetem tanára hétfőn Aradra érkezik. Az amerikai egyetemi tanár hétfő délután 5 órakor a Közművelődési Palotában tart előadást.

— Az olaszok vezetnek az olasz—magyar tenisz-versenyen. Az olasz—magyar tenisz-verseny második napján befejezték az Asbóth—Cucelli mérkőzést, amely az első napon 2:2 állásnál félbeszakadt és a döntő szettet Asbóth 6:4 arányban megnyerte és ezzel kiegyenlített. Ezután került sor a párosra, amelyen a Cucelli, Del Bello pár 4:6, 6:4, 6:2, 6:3 arányban győzte le a Szigeti, Gábori kettőt és így Olaszország 2:1 arányú vezetéshez jutott.

Holnap huzás! Ma vegyen sorsjegyet! Colectura OFICIALA-nál!

Vihar a Hegyalja felett

Szivszélhűdés megölt egy pankotai kereskedőt, amikor meglátta az áradatot

Vasárnap délután fél 5 óra tájban hatalmas zivatar vonult keresztül Arad-Hegyalja felett. A sűrű mennydörgést és villámlást erőteljes felhőszakadás váltotta fel. A vihar középpontja Magyarád, Muszka és Galsa volt, de bőséges áradat zúdult Pankotára is. A felhőszakadás következtében a községen keresztülhaladó patak vize megáradt és elöntötte Pankota több utcáskaszát. Az uccákat borító minyeg félméteres vízömeg Waritz Ferenc pankotai vegyeskereskedő üzlete feje fölé folyt. A tekintélyes kereskedő, aki álmából ébredt fel, amikor az ablakon keresztül meglátta a háza feje fölé emelkedő vízáradoatot, a rémüléssel szivrohambot kapott és az erős természetű szivartak következtében meghalt. A tragikus sorsu kereskedő egyébként már húsz-három évvel ezelőtt szivbajban szenvedett.

A hatalmas zivatart szerencsére nem követte jégeső és ezért az eddigi megállapítások szerint az nem okozott nagyobb kárt a termésekben.

Pankota alacsonyabbn fekvő részein a víz befolyt a házak pincébe, ahol nagyrészt gabonane-műek, borok és különböző értékesebb holmik voltak elraktározva. A víz a pincében lévő holmik nagy részét hasznavehetlenné tette, ami igen súlyos károkat okozott. A lakosság kárának összegét egyelőre még nem sikerült megállapítani. A kárbecslés folyamatban van.

A hétfői nap folyamán a község túlnyomó részén a víz teljesen visszahúzódott. Csupán a falu alacsonyabb fekvésű részén áll még csekélyebb vízmennyiség. A közlekedés a fajúban teljesen rendes és zavartalanul bonyolódik le.

Világos községben is hatalmas felhőszakadás volt, amelyre jégeső kísérte. Mintegy tízpercen keresztül szakadatlanul zuhogott a sűrű jégeső, amely azonban szerencsére nem okozott nagyobb kárt. A községre zúdult hatalmas vízömeg következtében a kerteket nagy víz borítja.

Végkiárusításból

len- és pamutvásznakat, kimaradt asztaloműeket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER

Moise Nicora-u. 1. sz. 1. em.

— Lemondott a kereskedelmi kikötők vezérigazgatója. Mihailopol mérnök, a kereskedelmi kikötők és vizuutak vezérigazgatója lemondott a tisztségéről. A lemondást elfogadták és helyére Corneliu Ionescu folyamati hajózás igazgatót nevezték ki.

— A közhivatalok nyári munkarendje. Bucuresti. A minisztertanács a következőképpen állapította meg a közhivatalok nyári munkaidéjét: május 15-től október 15-ig az összes közhivatalokban reggel 7.30 órától 13.30-ig folyik a munka. Hétfőn, valamint az ünnepek utáni napokon a közhivatali munka 15.30-kor kezdődik és 19.30-ig tart.

— Betiltotta a minisztertanács az olajok kivitelét. A minisztertanács betiltotta a napraforgóolaj, a ricinus, a repce-, len- és kenderolaj kivitelét. A nemzetgazdasági miniszterium megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a disznósírhiány miatt ennek a záradéknak kivitelét is betiltásák.

Ne játszon a sors kegyével!

Játszon Goldschmidt sorsjegyével!

— Németországból fedezi Románia teljes kohó-kokszzükségletét. A román vasipar egyik legnagyobb problémája a kohókokszzükséglet fedezése. A külföldi vasipari vállalatok túlnyomó része a kohókokszt külföldről kénytelen importálni, mert a belföldi termelés csak kiegészítő fedezést ad. A Resita Műveknél van ugyan kohókokszyára, amely azonban csak saját szükségletre termel. Az utóbbi hetekben merült fel az a terv, hogy a Petrosani állítson fel egy kohókokszyárat. Ha ez a terv megvalósul, ez az üzem legjobb esetben csak másfél év múlva szállíthat kokszt. A most lefolytatott román-német tárgyalásokon — információink szerint — sikerült a kohókokszkérdésben megoldást találni és így Németország a múlt évben megállapított kokszközmennyiséket olyan mértékben felemeli, hogy az fedezni fogja Románia kohó-kokszzükségletét.

— Junius 10-ig fizethető le az üzleti könyvek bélyegkülönbözete. Mint ismeretes, április elsejei hatályú a bélyegilletékeket husz százalékkal emelték és ennek következtében az üzleti könyvek minden egyes lapja után lerovársra kerülő 5 leies bélyegilleték is o leire emelkedett. Az üzleti könyvek április elseje után használt illetve használandó lapjai után ezt az egy leus különbözetet le kell róni. A különbözet lerovársára a pénzügyminiszterium június 10-ig adott határidőt.

— Az Oltha ölte magát egy német állampolgár. Fogarásról jelentik: Az Olt partvételére egy fiatal férfi holttestét. Mikor a rajtalévő ruhát átkutatták egy levelet találtak nála, melynek tartalma a következő volt: „Müller Jánosnak hívtak, német állampolgár voltam. Öngyilkosságot követtem el afeletti bánatomban, hogy elvesztettem az egyik fogarasi uccán 100 ezer leit.

— Az aradi római katolikus leányiskola sikertörténetéről. Az aradi római katolikus leányiskola növendékei május 13-án, az iskola udvarán tartották meg nagyszabású tornaünnepélyüket, amelyen nemcsak a szülők és a tanárikar tagjai, hanem a barátok, ismerősök tömege is megjelent. A tornaünnepély keretében az iskola növendékei fegyverről és ügyességről tettek tanúságot. A nézőközönség meleg tapsokkal jutalmazta a szórakoztató, színpompás mutatványokat.

— Értekezletet tartottak a cipőkereskedők. A Bucuresti-i cipőkereskedők a vidéki kereskedők bevonásával értekezletet tartottak, amelyen a cipők maximális árával kapcsolatos kérdéseket tárgyalták meg. A tárgyalások eredményeképpen elhatározták, hogy szűk körű küldöttség jelenik meg a nemzetgazdasági miniszter előtt, akivel ismertetik a cipőkereskedők kívánásait.

Román kőolaj egyiptomi gyapotért

Bucuresti. A hónapok óta zavartalan működésük érdekében érdekes körök tárgyalásokat kezdték egyiptomi exportcégekkel 13 millió kilogramm gyapot behozatala érdekében. A gyapot ellenértékéül petroleumtermékeket szállítanak az Astra-Romana Unirea és Creditul Miner társulatok termékeiből. A tárgyalások előrehaladott állapotban vannak és azok befejezését a közeli napokra várják. Beavató körök értesülése szerint az egyezményt olyan feltételek mellett kötik meg, mint a törökökkel aláírt szerződést.

— A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG PÜNKÖSDI HANGVERSENYE közbejött akadályok miatt elmaradt. A Népközösség elnöksége holnap, lapunk utján közölni fogja a hangverseny új időpontját, amikor is a már kiadott belépési igazolványok érvényesek lesznek.

— Kártérítés a 77 éves matróna kihullott haja miatt. Különös kártérítési pert tárgyalt a leedszi bíróság. A felperes egy hetvenhétéves matróna volt, aki — hajának elvesztése miatt perelt be egy autóvezetőt. A felperest, Mrs. Shoatet, még 1938. novemberében autószerencsétlenség érte. A T. Otter doncasteri lakos autójával elütötte az idős hölgyet, aki súlyosan megsebesült. A szerencsétlenség következtében a 77 éves nő dua, hosszú haja kihullott és ezért most kártérítést követel az autóvezetőtől. Hajának elvesztéséért nemcsak eszmei kártérítést, hanem 750 font megítélését is kérte a leedszi törvényszéktől. A törvényszék helyt adott a felperes kérésének és 750 font kártérítés megfizetésére kötelezte a gondatlan autóvezetőt a matróna kihullott haja miatt. A férfi erkölcsi kárát is figyelembe vette a bíróság és neki 100 font kártérítést ítelt meg.

Ma még vehet egy szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyet! Holnap huzás! (Mercur Colectura).

— A „Consum” legújabb száma a jubiláris cikksorozatot keretében a hazai üvegipar két évtizedes fejlődését ismerteti. Kiemeljük a következő főbb cikkeket: Visszaállítják a kereskedelmi és iparkamarák autonómiáját. A Jegybank nagymértékben fokozza lombardkilyezéseit. A kormány betiltotta az olajok kivitelét. A disznósír exportjának tilalma is különböző áll. Románia exporttevékenysége a háborús konjunktúrában. Az ipari és kereskedelmi vállalatok árkalkulációs kérdése. Hogyan kell kiszámítani az ingó jövedelmi adót, ha azt az adós viseli. A részvénytársasági alapon működő vállalatok 1939. évi üzleteredményéről. A Lengyel Bank által elhelyezett aranyat a Banca Nationala zárolta. Huszonöt százalékos rentabilitással dolgozik a Lugoj Textilipar. A nemzetközi tőzsdék és pénzpiacok alakulása az új nemzetközi események hatása alatt. Május 31-ig fizethető az adók 5 százalékos engedménnyel. A hádfelszerelési miniszterium felhatalmazta a vasipari vállalatokat, hogy magánépitkezések céljára vasipari anyagokat szolgáltatásnak ki. A május 13-i konverziós részletfizetések már megkezdődtek. Kérjen ingyen mutatványzamatot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Reg. Maria 48.

Lelkigyakorlatok tanítók és tanítónők részére

Pacha Agoston dr. püspök a következő levelet intézte a tanítókhöz és tanítónőkhöz:

— A tanítói hivatás fősége, de terhes is. Teljes embert igényel, aki egészen hivatása magáiatán áll. A mai idő azonban még megnehezíti eme hivatást. Munkabírástokat és teherviselőképességeket fokoznotok kell. Most nem szabad kötszégbeesnünk, vagy a munkakedvet elveszítienünk. Honnan merítsek ehhez erőt? Így halljuk a Szentlélek szavát: „Az Ur az én fényességem és üdvösségem, kitől kellene félnem? Az Ur az én életem oltalmazója, kitől kellene remegnem?” Ezért az idén is atyai szeretettel meghívlak mindnyájatokat a zárda csendjébe. Itt megint 3 napi magányban szemügyre vesztitek életetek célját és hivatásbeli munkátokat. Itt megint erősödik bennetek a tudat, hogy van mennyei Atyánk, aki szeret és vigasztal minket, aki gondoskodik rólunk és minden munkánkat és szenvedésünket bőven megtürelmázza. Így fogtok a lelkigyakorlatokból megint új buzgóságot és kitartást meríteni a tanítói hivatás és családi életetek javára. És megtanuljátok, hogy bizalommal nézzetek a jövőbe és meghozzatok az időköz mért nehéz áldozatokat.

Ma nemcsak magasszintű tanítóságra van szükség, hanem olyan tanítókra, akik Istennel összeköttetésben vannak és a hitből merítenek. Tanárok és tanítók részére az idén a lelkigyakorlatokat Radnán augusztus 19-23., tanítónők részére a temesvári-józsefvárosi iskolánövérök anyaházában június 26-30. napjain tartjuk meg. Akik részt vesznek a lelkigyakorlatokon, a Püspöki Hatóságuk és az illetékes záradékönökségnek öt nappal előbb jelentsek be szándékukat.

A lelkigyakorlatozók, mint máskor is, a püspök és a zárda szívesen látott vendégei.

— Roosevelt postája. Roosevelt elnök az az ember, aki minden valószínűség szerint a legtöbb levelet kapja a világon. Azóta, hogy 1933-ban elnökké választották, a mai napig több, mint hét és félmillió nevére címzett levelet érkezett a Fehér Háza. Hoover elnök hivatalviselésének ideje alatt naponta átlag négy száz levelet kapott, míg a Roosevelt címére érkező levelek száma naponta több, mint négyezret tesz ki.

— Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác. A római katolikus egyház egyik legnagyobb alakja. Loyolai Szent Ignác, a Jézus Társaság megalapítója, az ellenreformáció vezére. Abban az időben tört fel, amikor Luther fellépése nyomán a reformáció már igen nagy diadalokat aratott és támadó fellépésével valósggá védelemre kényszerítette a római Anyaszentegyházát. Egy rendkívüli életpályá bontakozik ki előttünk Huszár Elemér pompás előadásában. A spanyol katonatiszt, aki megsebesülve hosszabb ideig az ágyat kénytelen érzni, isteni rendelés következtében az „A Szeretek élete”-t kezd olvasni és annak nyomán a csak világi életnek élő katonatisztból az örökéletű „Lelkigyakorlatok”-on keresztül a Jézus Társaság megalapítója, majd az ellenreformáció vezére lesz, aki halála után a Hit örökké élő szentjei közé emelkedik. Nem az első könyv Loyolai Szent Ignácról Huszár Elemér műve, de elgondolásában, felépítésében és abban az igyekezetében, hogy ne csak a szentet, hanem az embert is az olvasó elé állítsa, különösen a magyar földalomban az első. Lehetetlen meghatározás nélkül olvasni Loyolai Szent Ignác lelki gyötreimét, később önként magára vállalt testi szenvedéseit. Szinte az olvasó szeme előtt acélosodik egy gyarab emberi lélek szentté, miközben a csak hű élvezeteket hallzó spanyol katonatisztból égi magasságokba emelkedő harcos katolikus vezér válik. Minden könyvolvasó kitűnő olvasmányt kap ebben a könyvben. Huszár Elemér rendkívül élvezetes olvasmány keretében mondta el ezt a páratlanul érdekes életpályát. Nyolc művelletet díszíti a rendkívül érdekes és bizonyára hamar népszerűvé váló könyvet, Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác c. műve Rózsavölgyi kiadásban, szép kiállításban, kötve és művelletekkel 198.— leí minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál. Cluj. Kérje a Rózsavölgyi-kiadványok legyzékét.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
HAJÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8.
KAIN gyógyszerész, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Goida

SPORT KÖZLÖNY

Egyenrangú ellenfelek küzdelméből a Déli Liga került ki győztesként

— Déli Liga—Nyugati Liga 2:1 (0:0) —

Bucuresti. Nagy érdeklődés mellett folyt le a Marinescu-serleg döntő mérkőzése a két ligaválogatott között, amely végig szép és élvezetes játékot hozott. A nyugatiak csapata teljesen egyenrangú fél volt és a győzelmet a déliek csak a szerencsének köszönhetik. A két együttes összeállítása

Déli Liga: David — Sfera, Lengher — Vințu, Juhász, Demetrovici — Sipos, Ploesteanu, Barátky, Bodola, Iordache. **Nyugati Liga:** Pavlovici — Sliwat, Fodor — Simatoc, Kotormány, Lakașos — Bindea, Spielmann, Marksteiner, Reiter-Dobay.

A játék nagy irammal kezdődik és mintegy 10 percig a déliek szorongatnak, de ezután feljön a Nyugati Liga csapata és veszélyes támadásokat vezet David kapuja eljén, amelyet több ízben csak a szerencse mentett meg a góltól. A legnagyobb helyzetet Dobay hagyta ki a féldő befejezése előtt, aki tisztán állva fölé lőtt.

A második féldőben változatos küzdelem alakul ki és a déliek két perc alatt két gólt szerez-

nek: a 17. p. Iordache Ploesteanu átadásával kapura tor s védhetetlen lövéssel megszerezte a vezetést.

A következő percben

Iordache fut el, beadását Barátky vágja a hálóba (2:0).

A nyugati csapat nagy lendülettel támad és a 27. p. Bindea lövése kipattan.

Marksteinerhez kerül a labda, aki nem hibáz (2:1).

Az egyenlítősi törekvések meghiúsulnak a keményen védekező délieken.

A győztes csapatban a védelem kiváló nyújtott, csak Lengher volt gyengébb társainál. A fedezetsorban Juhász, de főleg Demetrovici, elől pedig Barátky, Bodola és Sipos voltak jók. A Nyugati Liga csapatában a védelem jó, Pavlovici kitünően védett, de jó volt Sliwat is. A fedezetsorban csak Simatos elégitett ki. Lakașos nem tudta pótolni Szaniszlót, elől pedig Spielmann volt a legjobb, de Reiter is dicsőretet érdemel. Tica Ilescu vezette a mérkőzést.

A Crisana CFR csapata nyerte az alkerületi elsőosztályú bajnokságot

— Az Olimpia vereséget szenvedett —

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap sorsdöntő fontosságú mérkőzéseket bonyolítottak le és ezek során úgy alakult a helyzet, hogy a Crisana CFR nyerte meg a bajnokságot, miután legyőzte az SGA-t, az Olimpia pedig vereséget szenvedett az Intelegerea-tól. Mindkét csapatnak egy-egy mérkőzése van hátra és pedig a Crisanának az Unirea, az Olimpiának pedig az SGA, de ezek már nem befolyásolják az elsősg kérdését. A bajnoki táblázat a vasárnapi mérkőzésük után így alakult, miután a Crisana CFR közben a Galana pontjait is megkapta:

1. Crisana CFR	21	18	1	2	63:17	37
2. Olimpia	21	16	2	3	68:18	34
3. CAA	20	12	3	5	36:25	27
4. Titanus	20	11	4	5	48:24	26
5. Astra	20	11	3	6	43:25	25
6. Unirea	21	9	4	8	37:38	22
7. Tricolor	18	6	5	6	31:46	17
8. SGA	17	7	3	7	34:30	17
9. Intelegerea	21	7	2	12	35:48	16
10. Transilvania	20	6	3	11	32:32	15
11. Banatul (törölve)	20	2	-	18	9:71	4
12. Gaiana (törölve)	21	-	-	21	4:66	-

Beszámolónk az egyes mérkőzésekről:

Játék volt — küzdelem nélkül...

Gloria — AMEFA 2:0 (0:0)

A Gloria-pályán vasárnap délután közel 500 néző előtt játszódott le a két csapat mérkőzése, mely a komolyabban és nagyobb akarással játszó Gloria győzelmét hozta. Így állt fel a két csapat: Gloria: Slavei — Ragner, Volentir — Siclovan, Codrean, Luca — Farkas (Fritz), Fritz (Farkas), Mladin, Henegar, Mercea. AMEFA: Gerold — Lucian, Kovács — Fried (Szurgyi) Szabó, Szaniszló — Igna, Simandan, (Ludwig), Léb, Ludwig (Fried), Reinhardt, Batrin.

Az AMEFA kezdte a játékot, amelynek első féldőjében két érvénytelen gól az esemény: Batrin hendsz után lőtt éles gólt, Fritz pedig lesről. Mindkettő érvénytelen.

A második féldőben a Gloria nagyobb lendülettel támad és a 22. p. Luca átadását Mladin Farkas e-lé tette, aki közelről bevágta a labdát (1:0). A 41. p. Fritz fut el, beadását Mladin küldi a hálóba (2:0). Ludwig találja meg el a kapulécet és vége a játéknak.

A mérkőzés inkább játék volt, mint küzdelem és a Gloria a kapu előtt határozottabbnak mutatkozott. Egyénileg Volentir volt a Gloria legjobbja, de Ragner is jó volt. A fedezetsorban Siclovan és Luca, elől pedig Mladin és Farkas érdemel dicsőretet. Az AMEFA védelme kielégített, de jó volt a fedezetsor is Szaniszlóval az élen. A csatársor kényelmes játékkal nem tudott eredményes lenni. Orrita jól vezette a mérkőzést.

O Ifjusági bajnokság: Gloria—Hakoah 2:2, SGA—Intelegerea 11:0, Crisana—Transilvania 2:0, CAA—Unirea, utóbbi nem jelent meg, Astra—AMEFA 2:1, SGA—Titanus 6:0 (hétfőn).

O Kolping—FITA 4:3 (2:2). Erős iramu mérkőzésen a Kolping-csapat győzött. A gólokat Schneider, Borbély Sipos, és Havasi, illetve Covacean, Odiati és Papp szereztek. Jók voltak: Szabó, Sipos, Fekete, illetve Balázs, Megyesi, Feja és Odiati, Bíró Oravetz.

Edző mérkőzések a válogatott küzdelmekre

Bucuresti. A déli és nyugati ligák mérkőzésén kívül még két edzőmérkőzést bonyolítottak le Bucurestiben és az egyikén két vegyes csapat mérte össze erejét, a másikon pedig a román ifjusági válogatott próba-csapatát Bucuresti Ifjusági válogatottjai ellen játszott. Az eredmények a következők:

Pirosak—Kékek 2:1 (1:0). Gyenge látékot hozott a rostamérkőzés, amelynek góljait Mihalescu és Praszler, illetve Cocuban II. szereztek. Utóbbi egy 11-est nem tudott értékesíteni. Bíró Freund.

Románia ifj. válogatott—Bucuresti ifj. válogatott 6:1 (5:0). A válogatott jelöltek csapata jó játékkal győzött, Mioc (2), Opeltz (2), Voda és Andreescu, illetve Niculescu lötték a gólokat.

Győztek az esélyesek a magyar bajnokságban

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolítottak le, amelyek során az esélyesek győztek. A negyedik hely rangadója a Kispest és a Szeged között döntetlenül végződött és az egyetlen meglepetést a Kassa szolgáltatta, amely pontot vett el a Törekvéstől. A sorrend most a következő: Hungária 35, Ujpest 34, Ferencváros 33, Kispest 29, Szeged 29, Elektromos 27, Törekvés 27, Gamma 24, Bocskai 21, Haladás 20, Szolnok 19, Taxisok 13, Kassa 13 pont. Az eredmények az alábbiak.

Hungária—Haladás 2:1 (2:0), Ujpest—Taxisok 3:1 (0:0), Ferencváros—Bocskai 5:0 (2:0), Szeged—Kispest 1:1 (1:1), Törekvés—Kassa 0:0, Gamma—Szolnoki MÁV 2:1 (0:1).

TEKESPORT

Befejeződött a teke csapatbajnokság

A CAA, Tricolor és a Transilvania győztek az utolsó fordulóban

Az 1939—40. évi teke csapatbajnokság a vasárnapi mérkőzésekkel befejezést nyert és már csak az ultrajátszandó Infrățirea—Tricolor pénteki mérkőzése vár lebonyolításra, melyen eldől a bajnokság sorsa. Amennyiben az Infrățirea megismételné győzelmét, úgy ő a bajnok, ha azonban a Tricolor győzne, avagy eldöntetlen lenne az eredmény, úgy az atléták lesznek a bajnokok.

A vasárnapi mérkőzések meglepetése a Transilvania győzelmé, a Vasas-ereség óta kedvét vesztett Prieteni ellen, de meglepetésnek számít a Metalurgistul saját pályáján elért gyenge eredménye is. A CAA ezúttal is fölényesen győzött és ezzel bizonyította, hogy a legkiegyensúlyozottabb csapat, mely könnyen tudja a támadt részeket kiegyenlíteni.

A vasárnapi mérkőzések eredményei a következők:

CAA—Fortuna 215:170. Az atléták tartalékjaik dacára meggyőzően játszottak és könnyen győztek a féldősükben szünetelő Fortuna ellen. Az atléták 65+54+42+50-es meneteikkel fokozatosan húztak el a Fortunától, mely 43+43+40+44-es menetekei játszott. Az atléták csapata: Karabell, Heidrich, Miklcsi, Szalma, Bardócz, Renyé, Varga, Wandracsek, Wingeron, Turturean, Blaskovits, Pálfiy volt, míg a Fortuna: Lascu, Albu, Mănuțu I., Nuver, Minichshofer, Bedő, Tóth Henger, Kurunczi II., Gligorescu, Kurunczi I., Tamás összeállításban játszott, Hanga jó bíró volt.

A B) csoport mérkőzésén a Fortuna nem állott ki, így a CAA B) egyedül játszva 61+42+44+51-es menetek után 198:0 arányban nyerte a mérkőzést és a B) csoport bajnokságát. Lészay, Pewsek, Schneider, Graf, Zwiłkovičs, Buchsbaum, Thèmes, Mezei III., Kirschnér, Leicher, Frank, Mezei II. volt a csapat összeállítása, Bíró: Hanga.

Tricolor—Metalurgistul 187:174. Őt is játékosának hiányát erősen megérezte a vasas csapat s így a nem a legjobb formáját kihasználó Tricolor biztosan győzött. A Tricolor szereredményei 42+44+58+43, míg a Metalurgistulé 60+26+45+43 voltak. A Tricolor csapata: Paitek, Boos, Varga, Gaál, Tusz I. Szilágyi, Rózsa, Bodea Szirbusz, Bárány, Wolf II., Roman, míg a Metalurgist: Szabó, Ponta, Fekete II., Suta, Jancu, Szőke, Vékus Hévízi, Matolcsi, Grosz, Farsang, Ardelean felállításban játszották le a mérkőzést, Bíró: Beutler.

Tricolor B)—Metalurgistul B) 160:160. Menetenként váltakozó vezetés után a két csapat megosztott a bajnoki pontokon. A Tricolor menetei 34+48+44+34, míg a Vasasokéi 42+40+34+44 voltak, Bíró: Beutler.

Transilvania—Prieteni 187:177. A kedvtelenül játszó Prieteni felett megérdemelt győzelmet aratott a lelkesen küzdő Transilvania-legendás, mely 35+53+62+38-as meneteket játszott, míg a Barátok 35+53+36+53-as meneteket hozott össze. A csapatok a következő összeállításban játszottak: Transilvania: Földy, Macskássy, Sommer, Filimon, Naschitz, Blum, Nicoara, Szigeti, Szuck, Bota, Martin, Hetzer, Prieteni; Curila, Orbán, Wittmer, Rosenzweig, Kiss, Tóth, Bolváry, Albertszky, Miloszáv Ermesz, Ducean, Strzalka, Kertész bíró a mérkőzést jól vezette.

Prieteni B)—Transilvania B) 11:76. A 7—7 emberrel felálló csapatok küzdelméből a Barátok tartalékjai kerültek ki győztesként, Bíró: Kertész.

*

A Prieteni egyéni tombolaversenye szombaton este és vasárnap nyert lebonyolítást nagy érdeklődés mellett, amikor is a sok kisebb díj mellett a négy tombola első díjat Curila, Dittrich, Miloszáv és Nuver nyerték el.

A hőlgyek versenyt nagy küzdelem után Butykáné nyerte, Terbanceané és Miloszávne elől.

A Szentszék napilapjának utja a kilencezer példánytól a százhuszezerig

Párisból jelentik: (Havas) Megnem-
erősített párisi lapjelentések szerint a va-
tikáni Osservatore Romano főszerkesztője,
Conte dalla Torre, lemondott hivataláról.
Conte dalla Torre főszerkesztés lemondá-
sát az olasz hivatalos körök bizonyos ki-
logássalval hozzák kapcsolatba

Páris. Ha az utas belép a Vatikánvárosba
(a Porta Angelicán keresztül), jobbkézről, a
Szent Anna-templom mellett egy uccácskát
talál, mely alapjában az egyetlen házakkal be-
épített uccája a Vatikánnak: *via del Pellegrino*.
Ennek az uccának a végén, egy kis, mint-
egy bizarrul kiformalódott téren emelkedik
az *Osservatore Romano* háza, a zárdaegysze-
rűségű szerkesztőség és a nyomdatermek-
kel, amelyekben buzgóan kaftognak a szedőgé-
pek, zug a körforgó és a legmodernebb ipar-
üzem züre és olaszgaga árad ki a Vatikán bé-
kés, áhítatos légkörébe.

Az *Osservatore* tizenkét évvel ezelőtt, XI.
Pius pápa óhajára költözött a *via del Pellegrino*-ra.
A köztudat ezért azt hiszi, hogy ez
a lap a Szentszék hivatalos közlönye s ezt a
látszatot erősíti a lap homlokjelvénye, amely
a tiarát és a kulcsokat ábrázolja. Erre mutat
a cím alatt az iránymegjelölés is: „*Politikai-
vallási napilap*.” Azonban ugye meghatáro-
zásban, mint a tiarás-kulcsos emblémában csu-
pán hitvallás fejeződik ki. Egyébként, *amint*
ezt a Szentszék már többször is leszögezte, az
Osservatore nem hivatalos orgánus, hanem
csupán a vatikáni álláspontot kifejező, a szent-
széki közleményeknek helyet adó katolikus
újság. E közlemények („*Nostre informazio-
ni*”) rendszerint egészen rövidék és a Vati-
kán hivatalos életéről, fogadtatásokról, kineve-
zésekről, ítéletekről, boldoggá avatásokról és
kanonizációkról számolnak be. A lap más he-
lyén megfelelő hivatalos vatikáni közlemé-
nyek cím nélkül, szinte eldugva látnak napvilá-
got és rendszerint a szentszéki államtörvény-
kommunikéit képezik: cáfolatokat, helyreiga-
zításokat, figyelmeztetéseket.

Egyébként, a kurta és a lapnak csupán je-
lentéktelen részét elfoglaló hivatalos közlemé-
nyeken kívül, az *Osservatore* rendes, sőt na-
gyon rendes napilap. Külföldi, becsztását,
címezését illetőleg természetesen a leghagyvo-
mányosabb és legszürkebb, ujtásokat és han-
goscódásokat éppen úgy nem tűrő mint pél-
dál a párisi *Le Temps*. Évtizedek mulhatnak,
a nyomdatechnika fejlődhetik, a zsurnaliszti-
kai szokások másulhatnak, kis eseményeket
nagyok követhetnek, de az *Osservatore Ro-
mano a technika és az idő minden forradal-*

Magánépítkezésekre a vasipari üzemek bárkinek szolgálhatnak ki vasipari anyagokat

A hadfelszerelési minisztérium az építke-
zési kampány akadálytalan lebonyolítása ér-
dekében fontos rendeletet adott ki. Eszerint
június 1-től kezdődőleg a rendelkezésre álló
készletek arányában a belső fogvasztás, ille-
ve a kereskedelem és a magánosok szükségle-
tének fedezésére a vasipari üzemek közvetle-
nül és külön engedély nélkül szolgáltathatnak
ki vasipari anyagokat. Az eddigi rendelkezé-
sek szerint ugyanis a hadfelszerelési miniszte-
rium előzetes engedélyre volt szükség. A ren-
deletnek megfelelően a kereskedelem és magá-
nosok a vasipari anyagokra vonatkozó meg-
rendelésüket közvetlenül az üzemekhez nyújt-
ják be, amelyek a megállapított kvóták kere-
tében azokat teljesíteni fogják. Ilyen irányú ké-
réseket a hadfelszerelési minisztérium nem
intézi el.

mán keresztül marad ugyanaz és ugyanolyan,
mint amilyen volt születésétől fogva.

Az első oldalt jórészt a vezércikkek töltik
meg, amelyek egyrészt a Szentatya és a bi-
borosok kezdeményezéseit méltatják, másrészt
a világeseményeket taglalják és a legnagyobb
távirati ügynökségek anyagát foglalják össze
az „*Acta diurna*” rovatban. Ennek a rovatnak
a szerkesztője Guido Gonnella, akinek a neve,
az *Osservatore*-hoz illoen nem publikus ugyan,
de aki mégis Európa legkitünőbb, legtájéko-
zottabb külpolitikai közirójának számít. Mü-
ködéséből teljesen hiányzik a tömegszerű ér-
dekességeket hangsúlyozó, pikantérikus elem,
vagyis az a bulvárszerűség, amely sokszor
igen alacsonyrendű újságok sikerét biztosítja.
Gonnella tónusa halk, tartózkodó, kiművelt és
bonyolult. Az *Osservatore* husz éve áll szün-
telen és sokszor nemes felháborodástól szított
hárcban a mai orosz világgal: de azért a kül-
politikai rovat még sohasem ragadtatta magát
egyetlen alpári szóra sem Moszkvával szem-
ben. Gonnella az igazság és a logika erejével
igyekszik olvasóira hatni. Ezért azután a po-
pularitása közepes, viszont az ellenségeinek a
száma igen nagy. Éppen úgy, mint gróf Dalla
Torre Józsefnek, az *Osservatore* főszerkesztő-
jének is, aki — ezt az adatot Charles Pichon-
nak az *Epoque*-ban megjelent tanulmányából
merítjük — tíz évvel ezelőtt csak úgy tudott
egyszer üldözője elől megmenekülni, hogy át-
ugrott azon a fehér közfalon, mely a Vatikánt
Olaszországtól elválasztja. Dalla Torre kitün-
ő filozófus és remek író: a sбирек azonban
a templom ölében is hitvány fickók maradnak,
akik nem érthetik meg, hogy Mussolini legna-
gyobb, legbölcsebb és legtermékenyebb állam-
férfiú cselekedete éppen az Egyházzal való
„*conciliazione*” volt.

Az *Osservatore* második oldalán rensze-
rint a szentszéki krónika található, valamint
szélgéjvzetek, a napi eseményekkel kapcsolat-
ban, néha igen szenvedélyes elmeéllé és stil-
lussal megfogalmazva. A harmadik oldal a ró-

Cadum kenőcs pattanások ellen

Cadum kenőcs enyhíti és meggyógyítja a gyulla-
dást és irritációt és nyugodt álmot biztosít mind-
azoknak, akik sokat szenvedtek bőrbajban. Azonnal
megszünteti a viszketegséget. Sok szenvedésnek
veheti elejét, ha idejében használja e csodás szert,
amely rendkívül hatékony kiütések, pattanások,
sebek, csalánkiütés, rüh, ótvár, fekély, horzsolás,
aranyér, bőrhámlás, karcolás ellen.

mai eseményeket ismerteti, még pedig úgy a
világi, mint az egyházi eseményeket, a negye-
dik oldal pedig, a maga teljességében, a „*Leg-
ujabb*”-rovat, külföldi táviratokból összetéve.
Néha az *Osservatore* hatoldalal, ilyenkor a
színház és a mozi is helyet találnak a szent-
széki lapban, amely fényképeket is közöl, va-
lamint a fontosabb diplomáciai megnyilatkozá-
sok szövegerint szövegét. Vasárnap természet-
esen nem jelenik meg az újság, amely nem
fiatal lap, abban a korban van, amikor már
nem követ el hibákat és nem következtelen az
ember.

Eredetileg, vagyis egészen a háboru kitö-
réséig, 9000 példányban nyomták a lapot.

A háborút követőleg az *Osservatore* pél-
dányszáma fokozatosan nőni kezdett és
ma már felül van a 120 ezren, tehát
nvoic hónap alatt megtízszerezte önmagát. Ez
rendkívüli dolog, ha számbavesszük az *Osser-
vatore* „*kőkorszakbeli*” üzletvitelét, amelyben
csak a pontos könyvelés a modern üzleti elem,
ellenben hiányzik belőle minden buzgalom,
minden törtetés és minden versengés. A mai
körülmények között, amikor az *Osservatore*
bizonyos humanizmusnak és kulturának a leg-
tekintélyesebb képviselője, ezt a lapot, zsurna-
lisztikai szürkesége ellenére, megszámlálhatat-
lan példányokban kapkodnak szét... ha ugyan
egváltalában árusításra kerülne. De például
Párisban, amelynek négyemillió lakosa a világ
legmohobb újságvásárló tömege, egyetlen pél-
dányt sem lehet felfedezni s éppen így nem
kapható a lap Brüsszelben vagy Londonban
sem. A hiús forrást, amit az *Osservatore* je-
lent, a szomjas hiveknek maguknak kell fel-
kutatniok. Ha egy üzletember állana vagy áll-
hatna amerikai gesztióval az *Osservatore*
élén, akkor ez a lap aranybányát jelentene
nemcsak eszmei értelemben is.

Ma, kedden este utoljára: „Dalol a Volga”

Allandó érdeklődés Szabadkay társulatának vendégjátékát iránt — Szerdán
a Drótostót, csütörtökön a Szökik az asszony kerül szinre nagyszerű
előadásban

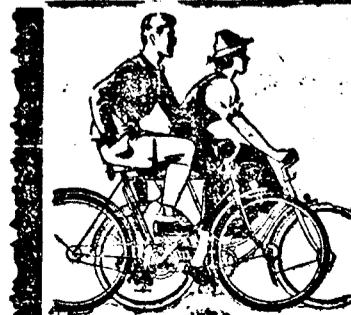
A Brassó—marosvásárhelyi színhársulat tel-
jes mértékben meghódította az aradi közönséget is.
Napról napra zsufolt házak nézik végig a való-
ban kirünő előadásokat és a közönség minden alk-
alommal lelkesen ünnepli a nagyszerű színészeket.
A „Dalol a Volga” Jeney—Schreyber-operet, az
utóbbi évek legnagyobb operett-sikerének tekint-
hető. A szenzációs meseszövevű, gyönyörű muzsi-
kájú nagyoperett felülmult minden várakozást.
Példátlanul nagy sikere van a darabban a kis nyolc
éves Gerő Borcsa gyermek-primadonnának, aki-
nek produkciója vajóban csodálatraméltó. A „Dalol
a Volga” nagyoperet ma, kedden este kerül utol-
jára szinre, tehát akinek még nem volt alkajma
megnézni a darabot, feltétlenül váltsa meg a je-
gyét ma estére.

A vendégszereplő színhársulat heti műsorában
két figyelemreméltó repriz szerepel: szerdán este
Lehár Ferenc örökbecsű operettje, a „Drótostót”

kerül szinre kifogástalan előadásban. A gyönyörű
operettben Katona Böske, a társulat tüneményes
hangu és dekoratív megjelenésű primadonnája bi-
zonyosan feltűnést fog kelteni. Csütörtökön este a
„Szökik az asszony” képezi a színház műsorát.
Pénteken: a „Pusztai szerená” ünnepélyes
bemutatója. A Brassó—marosvásárhelyi színhársu-
lat nagyszabású operettbemutatóra készül; pénte-
ken este kerül szinre Aradon először az utóbbi
évek legnagyobb operettsiágeré, a „Pusztai szere-
nád”, amely Budapesten órási sikerrel jefenleg is
műsoron van.

A színház heti műsora

Szerdán este 9 órakor: „Drótostót”. Lehár-
operett.
Csütörtökön este 9 órakor: „Szökik az asszony”
(operett).
Pénteken este 9 órakor: „Pusztai szerená” (ope-
rettbemutató).

DEUTSCHLAND

utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szenzációs olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fiaival Arad,
Bulevardul Regele Ferdinand 27. szám.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Adózók figyelmébe!

Holnap, május 15-én számos fontos határidő jár le

A kereskedelmi és ipari adóra vonatkozó 1940. április 1-i amnesztia tárgyában a pénzügyminiszterium újabb rendeletet adott ki, amelyben felszólítja a kereskedőket és ipari vállalatokat, amelyek ezen törvényben biztosított kedvezményben részesülni és az 1940. március 8. előtti időre vonatkozólag a kereskedelmi és ipari elemi és komplementáris adó tekintetében megindítandó vizsgálatok alól mentesülni akarnak, erre vonatkozó bejelentésüket f. évi május 15-ig az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz feltétlenül adják be.

Ezen kedvezmény elnyerése végett az 1940. 41. adóévre megállapított kereskedelmi, vagy ipari adó az államot megillető részének és a komplementáris adónak 50 százaléka a Nemzeti Alap javára 1940. június 30-ig befizetendő.

Mindazok a kereskedők és iparosok, akik a törvény kedvezményével élni nem fognak és akiknek terhére valamely adóelvonás fog megállapítani az egyenesadó-törvényben előírt szankciókon kívül, még 100.000 leltől 1.000.000 lelt terjedő bírsággal fognak sújtani.

— Vizsgálat tárgyát fogják képezni — mondja a rendelet — az 1939. évben eltitkolt jövedelmek is, az adóátvitelzésre való tekintet nélkül, természetesen csak azoknál a vállalatoknál, amelyek az amnesztia kedvezményével nem éltek.

Az 1940. április 1. előtt megszűnt vállalatok az amnesztia kedvezményét olyképp vehetik igénybe, hogy azon állami adó 50 százalékat fizetik be, amelyet működésük be nem szünte-

tése esetén fizetnének.

Ugyancsak május 15-ikén jár le a rendkívüli nyereségekre vonatkozó bejelentések, az aggregatívadóval kapcsolatos vallomások, az ingatlanterhek és a bemutatásra szóló részvények bejelentésének határideje.

Május 15-ikén jár le az a határidő is, ameddig a petróleumtermékek, cement és fémárúk 1940. április elsejei készletét be kell jelenteni. Ez a határidő eredetileg még áprilisban járt volna le, a meghosszabbítást azonban csak azok részére engedélyezték, akik még április hónapban lefizetik az említett cikkek után fizetendő illeték-különbözet első részletét. Az adóemelés következtében előállt illeték-különbözetet hat havi részletekben kell kifizetni. Az eredeti rendelkezés értelmében azok, akik áprilisban nem fizetik ki az április elsejei készlet hozzávetőleges becslése alapján az illeték-különbözet első részletét, nem élvezik a határidő-meghosszabbítás kedvezményét és ezek ellen a bejelentés késedelmes beadása miatt kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel. Tekintettel arra, hogy az ünnepek miatt egyes vállalatoknak nem volt idejük készleteik feltárányának elkészítésére, a miniszterium most úgy intézkedett, hogy abban az esetben, ha ezek május 15-ig két részletet fizetnek be, nem vesznek fel ellenük kihágási jegyzőkönyvet. A bejelentések határideje május 15-ikén jár le.

A pénzügyminiszterium közlése szerint az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok remunerációja után járó aránylagos illeték május 15-ig fizethető be büntetés nélkül.

Aláírták a jugoszláv-szovjet kereskedelmi egyezményt

— Százhetvenhat millió dinár értékű lesz az 1940-41. évre a két ország közötti áruforgalom —

A Tass orosz távirati ügynökség hivatalos jelentése szerint tegnap Moszkvában aláírták a szovjet-jugoszláv kereskedelmi egyezményt, amelynek értelmében a két ország közötti áruforgalom értéke az 1940-41. évre 176 millió dinár lesz. A Szovjetunio reze, olmot, cinket, szalmát és egyéb termékeket vesz át Jugoszláviától, míg mezőgazdasági gépeket, valamint egyéb gépeket és pamutot szállít Jugoszláviának. A megállapodás alapján a Szovjetunio Jugoszláviában kereskedelmi képviselőket állít fel, míg Oroszországban egyelőre csak jugoszláv kereskedelmi bizottság működik.

Belgrádban a Moszkvában lefolytatott tárgyalásoknak és a most megkötött egyezménynek nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ezt jelzi bizonyos mértékben a Moszkvába küldött gazdasági küldöttség összeállítása is, amely a következők: Milorad Gyorgjevics dr. volt pénzügyminiszter és a Beogradska Zadruga bank elnöke, Sava Obredovics dr. helyettes kereskedelemügyi miniszter, dr. Ljubisa Mikics a jugoszláv Nemzeti Bank helyettes elnöke, Rudolf Bikanics dr. a külkereskedelmi igazgatóság elnöke, Ivan Avsenek ljubljani nagyiparos, a Nemzeti Bank igazgatótanácsának tagja, Branimir Markocis külügyminiszteriumi tanácsos.

A most megkötött megállapodás részletei még nem ismeretesek. A tárgyalások lefolyása során azonban belgrádi lapok arra utaltak, hogy Jugoszlávia nagymennyiségű nyersanyagot akar a Szovjetből vásárolni feldolgozás végett. Ezeknek a nyersanyagoknak egy részét félgyártmányok vagy készgyártmányok formájában újból Oroszországba szállítják, míg a nyersanyagok másik része remuneráció formájában Jugoszláviáé marad. A tárgyalások alkalmával Jugoszláviában két eshetőségre számítottak:

1. Oroszország felhasználja a jugoszláv ipart bizonyos nyersanyagok feldolgozására.

2. A Szovjet kibéri a jugoszláv folyami és tengeri flotta bizonyos egységeit.

A jugoszláv hivatalos sajtó annak a reményének ad kifejezést, hogy az új egyezmény révén megoldást nyer Jugoszlávia nyersanyagellátásának kérdése. Markocis külügyminiszter lapja arra utal, hogy a háború által teremtett helyzetben a nyersanyagok biztosítása szempontjából szorosabb együttműködés válik szükségessé a balkáni államok és a Szovjet között. Hasonló értelemben ír Macsek dr. helyettes miniszterelnök lapja is.

Semmitőszéki döntvény a konverziós törvény 74. szakaszának alkalmazásáról

Az 1934. évi konverziós törvény 74. szakasza értelmében tiszteletben kell tartani mindazokat a megállapodásokat, amelyek a régi konverziós-törvények érvényének idején az adósok és hitelezők között jöttek létre. Ennek megfelelően mindazok a követelések, amelyek ilyen megállapodások tárgyát képezik, nem esnek konverzió alá és nem csökkenthetők az 1934. évi konverziós törvényben foglalt utasítások alapján. Az 1934. évi konverziós törvény alkalmazásával kapcsolatban legutóbb egy Marosvásárhelyen megindult per során az a kérdés merült fel, hogy az említett szakaszban foglalt intézkedés a kereskedelmi vállalatok és hitelintézetek tartozásaira is vonatkozik-e, különösen abban az esetben, ha ezek mezőgazdasági kényszer egyezségeket kötöttek, vagy fizetési megállapodást kötöttek hitelezőikkel az 1934. évi konverziós törvény 52. szakasza értelmében. A Semmitőszéki egyesített tanácsai kimondották, hogy az említett szakasz ezekre a vállalatokra is vonatkozik, vagyis azon adósságaikat, amelyekre vonatkozóan a régi konverziós törvény idején megállapodást létesítettek adósaikkal, ezeknek a megállapodásoknak megfelelően kell rendezniük és ezekre a konverzió előnyét nem vonatkoznak.

A NEMZETKÖZI GAZDASÁGI ÉLET HIREI

A Balkán-államokban működő angol gazdasági szakértők Londonba utaztak. A szakértők új terveket terjesztenek elő Angliának a Balkán-államokba irányuló kivitelére vonatkozóan. Valószínűnek látszik, hogy a szakértők nagyobb anyagi fedezetet kérnek a belorádi székhellyel működő angol kereskedelmi társaság számára.

Az utóbbi időben Bulgárián át Németországba lebonyolított orosz petroleumkivitelben erős fejlődés tapasztalható. Ezeket a szállítmányokat négy tankhajó viszi Batumi Várnába, ahol a petroleumot német ciszterna-vagonokba rakják át, amelyek Bulgárián és Jugoszlávián át jutnak el Németországba. Szakértők számítása szerint ezen az úton havonta 20 ezer tonna petroleum jut el Németországba.

A jugoszláv „Kraljica Maria” tíz tonnás adriai hajót megvette a „Compagnie Generale Transatlantique” francia hajóstársaság, amely a hajót valószínűleg a francia tengerészeti miniszteriumnak adja el. A világháború idején ez a hajó csapatszállításokat végzett.

Németország a Jugoszlávia számára szállítandó kocsz és sziléziai szén árát a következőképpen emelte: a kocsz árát 24 márkáról 31,50 márkára, míg a sziléziai szén árát 10-ről 15 márkára.

A jugoszláv kereskedelmi küldöttség londoni tárgyalásai sikerrel jártak. Ezeket a tárgyalásokat Belin dr., a jugoszláv Nemzeti Bank helyettes kormányzója vezette le. A tárgyalások során Anglia ígéretet tett arra, hogy a jövőben a tengeri szállításokat gyorsabban bonyolítja le és az eddigi késések megszűnnek. Londonban egyezményt írtak alá, amelynek értelmében megállapították a Jugoszláviának szállítandó árucikkek kereteit. Elsősorban nyersanyagszállításokról van szó. Ugyanakkor fizetési egyezmény is jött létre ezekkel a szállításokkal kapcsolatban.

Annak lehetővé tétele céljából, hogy a német ipari cégek nagyobb mennyiségű orosz árucikkhez juthassanak akár készpénzért, akár pedig az 1939. augusztus 19-iki egyezményben megállapított 200 millió márkás hitelkeret alapján, egy német bankkonzorcium az Oroszországgal való kereskedelmi kapcsolatok szervezését végző hivatallal együtt, 150 millió márkás hitelkeretet nyitott ezen vállalatok részére. A konzorciumot a Deutsche Bank és a Dresdner Bank vezeti és abban még a lipcsei Allgemeine Deutsche Kreditanstalt, a Berliner Handelsgesellschaft, a berlini Commerz und Privatbank A. G., valamint a berlini Reichs-Kreditgesellschaft vesz részt. A hitelek a konzorcium legfeljebb 24 havi időtartamra folyósítja. Az ügylet technical lebonyolítását az Industrie-Finanzierungs A. G. Ost vállalat végzi.

Az olasz gazdasági körök 24 millió líras kompenzációs ügyletre tettek ajánlatot Jugoszláviának. Ennek értelmében Jugoszlávia olasz nehézipari termékek ellenében szén szállítana Olaszországnak.

— MÁJUS 31-IG HOSSZABBÍTOTTAK MEG a direkttermő szőlők kiirtásának határidejét. Mint ismeretes, a szőlővédelmi törvény értelmében 3000 leles prémiumot kapnak hektáronként azok a szőlősgazdák, akik direkttermő szőlőjüket kiirtják. Ezt az összeget a direkttermő szőlők kiirtása után az érdekeltek adószámlájának javára írják. Bucuresti-i jelentés szerint május 31-ig hosszabbították meg azt a határidőt, ameddig az érdekeltek a fenti feltételek mellett kiirthatják direkttermő szőlőjüket. Abban az esetben, ha ezt a fenti határidőig megteszik, június 30-ig adóbehajtást nem is eszközölnek náluk.

MOLNAP

MÁJUS 15.-ÉN LESZ AZ
ÁLLAMI SORSJÁTÉK
ELSŐ SOROZATÁNAK a HUZÁSA

Vásároljon ma este sorsjegyeket
A sorsjegyárudák ÉJJEL 12 ORÁIG vannak nyitva

Rádióműsor

— Romaniai közszállítás. —

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (296,5 m. és 21 m. röv. hull.) 18.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) 18.50: Pozsony (298,8 m.) 19.59: Radio-Románia (364,5 m.) 20: Radio Toulouse (238,6 m. és Marseille Provence (400,5 m.) 20: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) 20.55: Róma II. (244,3 m.) és Róma III (221,15 m.) 22.15: London National (261,1 m.) és GSA (49,59 m. röv. hull.) GRA (30,96 m. röv. hull.) 23.15: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) Pozsony (298,8 m.) 23.45: Belgrád (437,3 m. és 49,2 m. röv. hull.) 23.45: Nice PTT (253,2 m. és Marseille Provence (400,5 m.) 23.50: Besztercebánya (765,3 m.)

KEDD, 1940. MÁJUS 14.

Bucuresti, Radio Románia, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Lemezek 13: N. Cucu xilofonozik, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Bécsi zene lemezek, 14: Hírek, 14.20: Francia énekes lemezei, 14.40: Tánclemezek, 15: Különléle közlemények,

Radio Románia, 19: Időjelzés időjárásjelentés, 19.02: Orvosi krónika, 19.17: Paul Heberstreit, Ignace Paderewski és Fritz Kreisler-lemezek, 19.50: Hírek magyarul,

Bucuresti, Radio Románia, 20: Nyári tervek, Demostene Botez előadása, 20.20: Bernard Michelin cselőzik, 20.45: Hírek, 21: A rádiózenekar Enescu-hangversenye, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: Constantin Bobescu hegedül, Th. Lupu cselőzik és

Ion Filionescu zongorázik, 23: Könyvzene lemezen, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul,

Budapest I, 7.40: Ébresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 14.30: A rádió szalonzenekara, 15.40: Hírek, 17.10: Asszonyok tanácsadója 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Sallak Pál énekel zongorakísérettel, 19.15: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál, Lugossy István tárogatózik, 19.40: A május 19-i magyar-román labdarugómérkőzés, Ks. igmándi Géza előadása, 20.15: Hírek, 25.25: Frits Miklós gitározik, 20.40: Szép magyar novella, Ady Endre elbeszélései, 21.10: Az Operaház zenekara, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Szórakoztató hanglemezek, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál,

Budapest II, 18.15: Ruszin előadás, 19.15: Mezőgazdasági felőra, 19.45: Francia nyelvoktatás, 20.45: Frits Miklós gitározik, 21: Hírek, 21.25: Kalóz, vagy tengeri rabló? Felolvasás, 21.55: Hanglemezek, 22.45: Időjárásjelentés,

Belgrád, 13: Lemezek, 14: Népdalok, 14.50: Todorovics Ilja gondokaművész, 15.20: Lemezek, 18.45: Népdalok, 19.20: Tursics fagottművész, 20.40: Rádió-énekkar, 21.10: Pops Lili énekesnő 21.40: Lemezek,

SZERDA, 1940. MÁJUS 15.

Bucuresti, Radio Románia, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Lemezek, 12.50: Costică Tandin zenekara Petre Alexandru énekszámával, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: A zene folytatása, 14: Hírek, 14.20: Német énekes lemezei, 14.40: Tánclemezek, 15: Különléle közlemények, Radio Románia, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.02:

Művészeti krónika, 19.17: Rudolf Dolmetsch, Erica Morini és Alfred Cortot lemezek, 19.50: Hírek magyarul,

Bucuresti, Radio Románia, 20: Gh. D. Mugur előadása a virágokról, 20.20: Constanta Rădescu énekel, 20.45: Hírek, 21: Rádiózenekar 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: Román zene lemezek, 23.10: Régi keringők lemezek, 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul,

Budapest I, 7.40: Ébresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Hanglemezek, 14.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 14.30: Katonazenekar, 15.30: Hírek, 17.15: Híres kereskedők, Kisléghy Nagy Dénes dr. előadása, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Hanglemezek, 19.10: A rádió szalonzenekara, 20: Külügyi nevezdóra, 20.18: Hírek, 20.25: Paksy Jenő és Gál Imre kétzongorán magyar dalokat ad elő, 20.45: Városnapok a rádióban, 20.50: Művészeti séta Firenzében, 21.35: Közvetítés Florenzből: Donizetti: Szerelmi bájtal, kétfelvonásos opera, 22.05: Hírek, 23.10: Hírek, időjárásjelentés, 0.25: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.45: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál,

Budapest II, 20.25: Olasz nyelvoktatás, 21: Hírek, 21.15: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál, 22.20: A kilenc kínai, Ottlik Géza elbeszélése, 22.40: Időjárásjelentés, 22.45: Janc. és szórakoztató lemezek,

Belgrád, 13: Népdalok, 13.45: Rádiózenekar, 14.50: Lemezek, 15.20: Népies zene 19.05: Rádiózenekar, 20.40: Népdalok 21: Opera,

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-an megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket a kiadóra fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Mindenes szakácsnőt 16 bizonyítvánnyal felveszünk 15-ére. Jelentkezés: Str. Alexandri 5. ajtó 5. 2420

Két fiatal, nőien molnárségedet azonnali belépésre keresek. Czégé Sándor, Zaránd, jud. Arad. 2320

Tiszta mindenest keresek azonnalra. Calea Saguna 75. ajtó 3. 2415

FASZOBRAZS-SEGEDEKET.

valamint spanyolnádfonásban gyakorlott

NÁDFONÓKAT

felveszünk. Ajánlatok eddigi gyakorlat megjelölésével

SZÉKELY és RÉTI bútorgyár R. T. Ig. Mures küldendők.

LAKÁS

Modern, 3 és 4 szobás lakások azonnalra kiadó, Bul. Carol 70.

Ujnan festett, négy-szobás alacsony lakás azonnal kiadó, Str. Gojdu 12. 2397

II. em., háromszobás, uccai lakás, teljes komforttal aug. 1-re kiadó. Volt Földes-palota, Str. Eminescu 21-23. 2375

Három uccai szoba, fürdőszobával, tródnak, szalonnak igen alkalmas, azonnalra és egy garconlakás május 15-ére kiadó, Str. Eminescu No. 19. 2374

Kiadó háromszobás, uccai, parkettás, fürdőszobás, II. em. lakás, P. Avram Iancu 5-6. 2258

Háromszobás, összkomfortos lakás jutányosan kiadó augusztus 1-re, négy-szobás azonnalra, Bul. Carol 37. 2248

Kétszobás, elsőemeleti garconlakás lépcsőházi bejárattal júniusra kiadó. Bővebbet a kiadóban. 2249

VÉTEL-ELADÁS

Ablakokra spalettákat veszek. Episcopul Radu, ucca 35. 2418

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban

Eladók rendkívüli olcsón egyes bútordarabok és háztartási cikkek. Cim a kiadóban. 2355

INGATLAN

Kéthold prima szálló, kolnával, teljes felszereléssel Minisen eladó. Erd. Str. Gojdu 12. 2398

Belváros közelében

magánház, 3 parkettás szoba, elő-, fürdőszobás lakás, eszlingeni redőnyök, parkirozott udvarral alkalmas áron, 320.000 leiert eladó.

Megbízott:

Kiss Lajos „Uranul“ ingatlanirodája, Arad, Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 25-61.

KÜLÖNFÉLÉK

Elveszett egy vörös kores fokszi. Frigi névre hallgat. A megtaláló, vagy nyomravezető jutalomban részesül. Szilvágyi, Str. Velicju 14. 2319

Harisnya szemfelszedést és stoppolást legolcsóbban készít harisnyakötőde Str. Moise Nicorari 1. 2195

Keleti és belvárosi perzsaszőnyegek, dísháló, modern ebédlő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Planino, rövid keresztű zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket Zalogkölcsönt közvettünk a temesvári zálogházba, előlegét adunk, olcsón hosszabbítunk, Tempo bizományi üzlet Fl. scher Elm-palota.

HATSZÉK

Ingatlanforgalmi iroda, Arad, Bul. Carol 46. (lakás ugyanott), telefon: 26-95., előnyös ajánlatok: 3.800 ezer: központi-ban emeletes bérház, 32 lakás, 10 százalékos jöv. — 2.500 ezer: piactéri emeletes, modern sarokbérház, 6 üzlettel, 220 ezer hozam. — 1.800 ezer: belvárosi nagytelek, üzletes, 140 ezer jöv. — 1.600 ezer: Eminescu-uccal emeletes, összkomfortos középnyagy lakással. — 1.300 ezer: belv. 5 sz., parkettás, külön 2 sz., kompl. nagy park és kert. — 1.200 ezer: főtér mellett, emeletes bérház, 10 százalékos jöv. — 1.050 ezer: főpostánál új, modern, 4 lakásos, cca 10 százalékos jöv. — 950 ezer: belv. sarokház, 2x3, 3x2, 3x1 sz., nagyrészt fűtött, lakások, nagy pince, jó jöv. — 850 ezer: seminariumnál félemeletes, 2x3, 6x1 sz. telj. lakás, elő fürdősz., pince, kert. — 750 ezer: kp-hoz közel villaszerű, új, 5 lakásos, fürdőszobák, nagy kert. — 650 ezer: lánctérnél új, sarokház, jó hozam, kedv. fiz. felt. — 600 ezer: vasutnál 6 bérlemény, 7-0 81 telek. — 550 ezer: Catedralei-térnél, részben új, magasföldtes, 2x3 1x2 sz., elő, fürdősz. lakások, kert. — 530 ezer. u. o. új, alapincézett, 4 sz., hallos kert. — 510 ezer: közkörház táján, 3 és 2 sz. fürdősz. lakások, nagy kert. — 450 ezer: II. ker.-ben sarokbérház 2 és 3 sz., fürdőszobás lakások, 5 kislakás, jó jöv. — 420 ezer: u. o. 2x2, 8x1 sz., telj. lakás, 10 százalékos jöv. — 400 ezer: színházhoz közel renovált, alapincézett, köznyves, erős ház, 1x3, 2x2 sz., fürdősz. lakások. — 380 ezer: belv. mellett félemeletes üzletház, 7 bérlemény, nagy front, 10 százalékos jöv. — 340 ezer: külvárosi, új, modern, 2 lakásos villa, parkett, fűtött, kert. — 305 ezer: 4 sz. járatmentén, fűtött, új, 2 lakásos, modern ház, nagy kert, kedv. fiz. felt. — 270 ezer: 8 lakásos, köznyves, nagy kert és jöv. — Telkek, Földek, Szállók.

Legujabb jelentéseink:

Vilma holland királynő Londonba érkezett

London. A holland trónörökös és férje, Bernard herceg után Vilma holland királynő is az angol fővárosba érkezett. Az állomáson György angol király fogadta a királynőt, aki a trónörökös párral együtt a Buckingham-palotában lakik. Bernard herceg, hír szerint visszatér Hollandiába, ahol a harctérre utazik.

A holland kormány határozta el, hogy az ország, mint a tengerentúli holland gyarmatok érdekében azt, hogy Vilma királynőnek és köz-

vetlen környezetének, valamint a minisztérium néhány tagjának el kell hagyni a veszélyeztetett területet. A holland királynő tanácsadóinak és a kormány tagjainak hosszas kérése után határozta el magát a Londonba való utazásra, de elindulása előtt kijelentette, hogy mielőbb vissza akar térni Hollandiába, mert e nehéz küzdelemben nem hagyhatja magára hős holland népét.

Az U. S. A. nagykövetét fogadta Paul Reynaud francia miniszterelnök

Páris. (Rador). Paul Reynaud francia miniszterelnök hétfőn reggel kihallgatáson fogadta az Egyesült Államok párisi nagykövét.

Newyorki jelentés arról számol be, hogy az Egyesült Államok közvéleményét igen élénken foglalkoztatja Belgium, Hollandia és Luxemburg megtámadásának ügye és egyes lapok élesen foglaltak állást az eseményekkel kapcsolatban. Az uccákon ezrekre menő tömeg várja az Európából érkező újabb és újabb híreket és számtalan esetben összetűzésre is került sor a különböző pártállású polgárok között. Egyébként Newyork egyik városrészében az elmúlt napon lovasrendőröknek kellett megfékeznie a tüntető tömeget.

Hitler személyesen tüntette ki a légei hadműveletek több résztvevőjét

Berlin. (Rador). A német légerő a legutóbbi harcok során 50 szövetséges repülőgépet lőtt le. Újabb jelentések szerint a német csapatok Belgium déli részén folytatott előnyomulásuk során ismét sikereket értek el. A liegei erőd Feljegvára, mint már ismeretes német kézen van.

A Német Távírási Iroda jelenti, hogy a hollandiai Arnheim helységben a bevonult német csapatok egy raktárban mintegy ezer Németországról készített katonai térképet találtak, amelyekben különösen a német katonai célpontok voltak kidom-

borítva, főleg a Ruhr vidékről. Német katonai körökben eme felfedezésben újabb bizonyítékát látják az angolok és hollandok által tervezett Németország ellenes támadási szándékának.

A német vezérkari főhadiszállás jelenti, hogy Hitler biródaími vezér személyesen nyújtotta át azon csapatok vezetőinek a vaskorona-rend első osztályát, akik a liegei feljegvár egyik erődje ellen és az Albert-csatornán való átkejes hadművelejt vezették. A kjtünterettek között van egy százados, három főhadnagy és négy hadnagy.

Eszak-Hollandiában visszavonultak a holland csapatok

Hága. (Rador). A holland főparancsnokság hivatalos jelentése közli, hogy Észak-Hollandiában, ahol nincsenek védelmi vonalak a csapatok kénytelenek voltak visszavonulni. Kelet-Brabantban a csapatok harcban állanak a német csapa-

tokkal. Hollandia belsejében csak kevés ejtőernyős ereszkedett le, de ezek jó részét ártalmatlanná tették. Az a kevés, amely elkerülte a megsemmisülést, üldözve bolyong és így keresnek menedéket.

Belga menekültek érkeznek Franciaországba

Páris. (Rador). A Havas harctéri tudósítójának jelentése szerint az ellenség erőteljesen folytatja támadásait és nagy számban veti harcba az ejtőernyős osztagokat, amelyek Hollandia és Belgium egyes területén leszálltak mielőtt még bekerítették volna őket. Ezeknek megsemmisítésére megindult az akció.

A Havas párisi jelentése szerint a francia fővárosban minden intézkedést megtettek a belga és holland menekültek befogadására.

E célból segélyirodákat és elhelyező központokat állítottak fel a városok pályaudvarain.

Hollandiában és Belgiumban a németek támadása szünet nélkül tovább folyik.

Különösen erős harcok vannak folyamatban az Albert-csatornátnál, Tirlemontnál és a belga Ardenes vidékén.

A franciáknak a luxemburgi arcvonalon az erős légibombázások ellenére is sikerült előrehaladást tenniük és hétfőre virradó éjszaka francia repülőgépek több bombatámadást intéztek az itt harcoló német osztagok ellen.

Több, mint egymillió angol gyermeket vidékre szállítanak

— Angol légi támadások a felvonuló német csapatok ellen —

London. (Rador). Az angol főhadiszállás jelenti, hogy az angol haderők hollandiai előnyomulása tervszerűen folyik. Az angol-holland és a német csapatok között megkezdődtek az első ütközetek, amelyek a szövetséges csapatok számára kedvezően folytatók le. A francia hadsereg Belgium déli és középső részein vonul fel, míg az északi részen az angol csapatok foglalnak helyet.

Az angol légügyi minisztérium közli, hogy

az angol repülőgépek sikeresen folytatták tegnap is bombolásukat azokon a terepeken, amelyekben a német csapatok igyekeznek előrenyomulni.

Az angol repülők Maastrichtnél két hidat felrobbantottak és a környéken levő utakat alaposan megrongálták. Hasonló rombolásokat végeztek a belgiumi Luxemburg tartományban is.

A szövetségesek repülői és légelhárítói ismét

több ellenséges repülőgépet pusztítottak el. Így 45 német repülőgépet lelőttek és ugyanennyit súlyosan megrongáltak.

Ezzel szemben tény az, hogy 35 angol repülőgép nem tért vissza, de ezek közül több belga és francia területen leszállást végzett.

Az angol légügyi minisztérium közli, hogy az angol repülők hétfőn éjszaka sorozatos támadásokat hajtottak végre a Rajna vidéken és a belga határokon felvonuló német csapatok ellen.

Ugvancsak hevesen bombázták a Belgium keleti részein felvonuló német csapatokat.

A német repülők tegnap éjszaka a Kent grófság erdős területein több bombát dobáltak le, de ezek kárt nem okoztak.

Az angol hatóságok megtették az előkészületeket, hogy a könnyebben elérhető partvidéki városokból és Londonból a gyermekeket mielőbb elszállítsák. Ezekből a városokból több mint 1 millió gyermeket szállítanak el, ezek közül 450.000 londoni gyermek.

Az angol katonai körök a következőképpen ítélik meg a helyzetet. Hollandiában és Belgiumban a helyzet még több napig áttekinthetetlen marad. Bizonyos esetben a szükséghez képest kisebb visszavonulásra is sor került. A szövetséges csapatok elhelyezkedéséről érthető okokból egyelőre nem tesznek közléseket. A német főtámadás arra irányul, hogy a belga és a holland csapatokat elválasszák egymástól. A németek Maastricht irányából fejtik ki a legnagyobb támadást. A Rotterdam környékén és máshol leszállt ejtőernyős osztagok helyzete igen súlyos. Ezek az ejtőernyős csapatszállító gépek többnyire mindig csak 17 embert szállítanak le egyszerre. A Belgiumban és Hollandiában tegnap óta lelőtt német repülőgépek száma 200-ra emelkedett.

Brüsszel jelenti:

A csapatok megtartották állásaikat

Brüsszel. (Rador.) A hétfőn délelőtt kiadott hivatalos belga jelentés a következő: Több ponton folyik a harc. Csapataink mindenütt megtartották állásaikat. A nap első óráiban ellenséges gépesített erők újabb támadást indítottak valamennyi belga állás ellen. A belga erők szoros együttműködésben harcolnak a szövetséges csapatokkal.

Az egyiptomi csapatok elfoglalták állásaikat

Kairo. (Rador). A Reuter-iroda jelenti: Elővigyázatossági intézkedés képen az egyiptomi és brit csapatok elfoglalták új állásaikat. Ali Maher pasa miniszterelnök hozzájárult ahhoz, hogy szűk ség esetén kiürítsék Sollom, Sidi Barrani és Mer-samaruh városokat.

Ugvancsak kairói jelentés számol be róla, hogy a Mozzolini kairói olasz nagykövet a hét folyamán Rómába utazik.

Az angol nagykövet a japán külügyminiszternél

Tokio. (Rador). Anglia tokiói meghatalmazott minisztere kormánya nevében kijelentette, hogy kormányának nincs szándékában Holland-India ügyben közbejépní.

Rómába utazott a madridi olasz nagykövet

Róma. (Rador). Gombra Olaszország madridi követe Rómába utazott, hogy kormányával bizonyos kérdésekben tanácskozzék.

Svédország aknákkal védi felségvizeit

Stockholm. (Rador). A svéd hírszolgálati iroda jelenti, hogy a svéd felségvizeken az utóbbi két nap alatt aknákat hejyeztek el a semjesség védelme érdekében. Ezeket a vizeket a hajózás csakis részének vezetése mellett történhetik.